

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2014-2017 d. 23-02-2017

Mødedato Torsdag d. 23. februar 2017 kl. 00:00

Mødested kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Revidering af ejerstrategi for Rønne Havn A/S 2017.....	5
PAU-uddannelsens fremtid på Bornholm.....	9
Proces for udvikling af Store Torv i Rønne.....	16
Tidsplan for byggeri af nyt plejecenter.....	21
Tidsplan for byggeri af nyt børnehus på Nordlandet.....	26
Anlægsbevilling til ombygning af skoler i Rønne - ventilation mv.....	29
Ombygning af skoler i Rønne - eventuel forhøjelse af rammebeløb.....	34
DGI-hallen ansøger om kommunegaranti.....	39
Ansøgning til projekt mountainbikespor.....	48
Kørselsgodtgørelse til medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd.....	54
Budgetvejledning 2018.....	57
Endelig vedtagelse af lokalplan 090 for et sommerhusområde ved Snogebæk.....	62
Tilskudsordninger til byfornyelse 2017.....	66
Anlægsbevillinger til byfornyelsesformål- nedrivning og renovering af ejendomme 2017: nedrivning.....	71
Anlægsbevilling til energirenoveringer i de kommunale ejendomme - ESCO fase 2.....	76
Anlægsbevilling til påkrævet bygningsvedligehold på Natur Bornholm, Aakirkeby.....	79
Anlægsbevilling til flytning af Allinge Bibliotek til Kongeskærs skolen.....	82
Anlægsbevilling til etablering af to sygeplejeklinikker på henholdsvis Aabo og Værestedet i Allinge.....	85
Anlægsbevilling til salg af beboelsesejendommen Stumpen 5, Klemensker.....	88
Frigivelse af anlægsmidler til Helhedsplan for Folkemødet og Allinge.....	91
Anlægsbevilling til nyt tag på Melstedgård - etape 2.....	94
Likviditetsoversigter 31. januar 2017.....	97
Valg til Bornholms Ældebestyrelse for perioden 2018-2021.....	100
Opgørelse over kommunalbestyrelsens forbrug i 2016 til rejser, uddannelse, møder og repræsentation.....	103
Orientering fra formanden.....	106
Lukket.....	108
Lukket.....	109
Lukket.....	110
Lukket.....	111

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

85.02.02G00-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	1	

Fraværende

Lykke Jensen.

Bemærkninger til dagsordenen

Jacob Lund er indkaldt som stedfortræder for Lykke Jensen.

Punkt 2: Revidering af ejerstrategi for Rønne Havn A/S 2017

Bilag

Bornholms Regionskommunes ejerstrategi for Rønne Havn A/S 2017

Præsentation for KB 19.01.2017

Åbent punkt

2 Revidering af ejerstrategi for Rønne Havn A/S 2017

08.03.00P22-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	4	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	2	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen har afholdt temamøde om Rønne Havn den 19. januar 2017 og det næste er planlagt den 9. februar 2017, hvor mødet den 19. januar fokuserede på Rønne Havns Masterplan om udbygning og udvidelse, mens temamødet den 9. februar vil handle om den fysiske planlægning af hele havneområdet og en række scenarier knyttet hertil.

Rønne Havn A/S har derfor ønsket, at kunne tilpasse havnens drift og udvikling på mere kommercielle vilkår, hvorfor det er nødvendigt at revidere ejerstrategien med henblik på at sikre havnens fortsatte udvikling, men også fortsat at sikre kommunens interesser som ejere. En revidering af ejerstrategien skal sikre fortsat opbakning til kommunens deltagelse i selskabet og sikre politisk indflydelse i forhold til de holdninger, som kommunen som sådan har, sikring af sammenhæng mellem selskabets virksomhed og kommunens politikker og strategier i øvrigt.

For at imødekomme disse to ønsker er ejerstrategien revideret på to områder: en udvidelse af og præcisering af de sociale klausuler samt en revidering af soliditetskravene.

Indstilling og beslutning

Borgmesteren indstiller,

- at vedhæftede reviderede ejerstrategi godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Det er afgørende for Bornholm, at Rønne Havn A/S evner at tilpasse sig de store forandringer, der kendetegner den maritime sektor i disse år, bl.a. ved fortsat udbygning og udvidelse. Det er årsagen til, at Bornholms Regionskommune har valgt at lade Rønne Havn A/S organisere som et aktieselskab, der fungerer og agerer på et kommercielt grundlag. Men det har på den

anden side også betydet, at selskabet accepterer, at dets ageren skal være i overensstemmelse med ejernes interesser og forventninger.

Bornholms Regionskommune udøver som majoritetsaktionær sin indflydelse gennem den årlige generalforsamling og ejerstrategien. Bornholms Regionskommune ønsker som aktionær, at Rønne Havn A/S skal tjene penge for selv at kunne investere i den nødvendige udbygning af havnens infrastruktur. Ejerstrategien indeholder konkrete økonomiske krav om selskabets soliditet og opfyldelsen af en række såkaldt "corporate governancemål", hvor "corporate governance" er med til at fastlægge havnens principper for god selskabsledelse.

Det fremgår desuden af ejerstrategien, at kommunalbestyrelsen ønsker, at Rønne Havn A/S i lighed med de øvrige offentligt ejede selskaber i sit daglige virke skal påtage sig et socialt ansvar for på den måde at bidrage til det rummelige arbejdsmarked på Bornholm.

Hvis Havnen opererer inden for de i ejerstrategien opsatte mål og rammer, har kommunalbestyrelsen besluttet, at der ikke ønskes udbytte af selskabets årlige overskud, såfremt de anvendes til at opbygge kapital til udviklingen af havnens infrastruktur og forretninger.

Med henblik på at kunne tilgodese disse to formål er nuværende Ejerstrategi fra 2015 forslået revideret indenfor to områder: Sociale klausuler og Soliditetskravet

Sociale klausuler.

Afsnittet om de sociale klausuler er blevet udvidet med et bilag, der nærmere beskriver anvendelsen af de sociale klausuler, og mere konkret hvordan kravet skal efterleves, selve anvendelsen af arbejdsklausuler, sociale klausuler om uddannelses- og praktikpladsaftaler og social ansvarlighed, herunder at ved konkretet udbud og udlicitering ønsker kommunen oplyst, hvilke tiltag den enkelte tilbudsgiver har gjort for at sikre det rummelige arbejdsmarked.

Soliditetskravet

Udgangspunktet er en soliditet på 30 %. Dette krav til soliditet kan fraviges, men kræver konkret ansøgning til Kommunalbestyrelsen, på følgende områder:

Under afsnit (7.1) i nuværende ejerstrategi er der tilføjet: "I forbindelse med store infrastrukturprojekter kan en lavere soliditet accepteres, dog mindst 15 %, og betingelsen er, at selskabet dokumenterer, at renter og afdrag kan løftes indenfor selskabets kapitalgrundlag. Og i afsnittet (7.2) om afkast er tilføjet: " I forbindelse med store infrastruktur projekter kan det accepteres, at denne målsætning ikke vil kunne overholdes"

De foreslåede ændringer er godkendt af Rønne Havn A/S.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til kommunalbestyrelsen den 23.2.2017

Angående soliditetskravet er der uoverensstemmelse mellem sagsfremstilling og den bilagte, reviderede ejerstrategi. Det korrekte krav er 35 %, som det fremgår af selve ejerstrategien.

Endvidere præciseres det, at en eventuel afvigelse fra både soliditetskravet på 35 % (7.1) og afkastet på 10 % (7.2) kun kan ske efter konkret ansøgning til og godkendelse af hovedaktionæren.

Sidstnævnte foreslås præciseret i den endelige ejerstrategi i punkt 7.1. og 7.2.

Punkt 3: PAU-uddannelsens fremtid på Bornholm

Bilag

økonomiske konsekvenser af ændret PAU dimensionering

Åbent punkt

3 PAU-uddannelsens fremtid på Bornholm

54.00.00G01-0046

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	6	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	3	

Hvem beslutter

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der vil i de kommende fem år være en faldende efterspørgsel efter pædagogiske assistenter (PAU). Dette er en konsekvens af en generelt stigende kompleksitet i kommunens opgavevaretagelse, der bevirker at de kommunale institutioner fremadrettet i højere grad vil søge at rekruttere pædagogisk uddannet personale, end PAU'er, i det omfang det er muligt.

For Bornholm er det dog vigtigt at fastholde og allerhelst udvide antallet af uddannelser. Derudover gør det sig gældende, særligt for PAU-uddannelsen, at den vurderes at være en god mulighed for dels sårbare og dels praktisk orienterede borger, for at opnå en uddannelse.

Ved at søge det Kommunale Kontakt Råd (KKR-Hovedstaden) om dispensation for den årlige dimensionering, mod at oprette et hold med 18 PAU-elevpladser hvert 2½ år, så kan PAU-hovedforløbet fastholdes på Bornholm. Samtidigt vil sandsynlighed for job efterfølgende øges, da udbuddet af uddannede PAU'er nedbringes.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At der ved det Kommunale Kontakt Råd (KKR-Hovedstaden) søges om dispensation for den årlige dimensionering, mod at oprette et hold med 18 PAU-elevpladser hvert 2½ år. Herved kan PAU-uddannelsen bevares på Bornholm.

Børne- og Skoleudvalget den 31. januar 2017:

Anbefales godkendt. Børne- og Skoleudvalget anbefaler, at der arbejdes for en styrkelse af indsatsen på erhvervs- og ungdomsuddannelserne lige som på det videregående uddannelsesområde.

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, den 1. februar 2017:

Anbefales godkendt. Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget anbefaler, at der arbejdes for en styrkelse af indsatsen på erhvervs- og ungdomsuddannelserne lige som på det videregående uddannelsesområde.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:
Kommunaldirektørens indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:
Kommunaldirektørens indstilling godkendes.

Sagsfremstilling

Opfølgning på den orienteringssag som Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget behandlede den 8. december 2016, vedr. ændret dimensionering af den pædagogiske assistentuddannelse (PAU).

Udbuddet af PAU'er

Den 17. januar 2017 var der 19 personer ledige med PAU-baggrund, der er tilmeldt jobcenter Bornholm.

Derudover er der på nuværende tidspunkt to PAU-hovedforløb i gang på Bornholm. Der er således 22 elever, der forventes at dimitterer 11. maj 2017 og 12 elever, der forventes at dimitterer 2. marts 2018.

Den demografiske udvikling

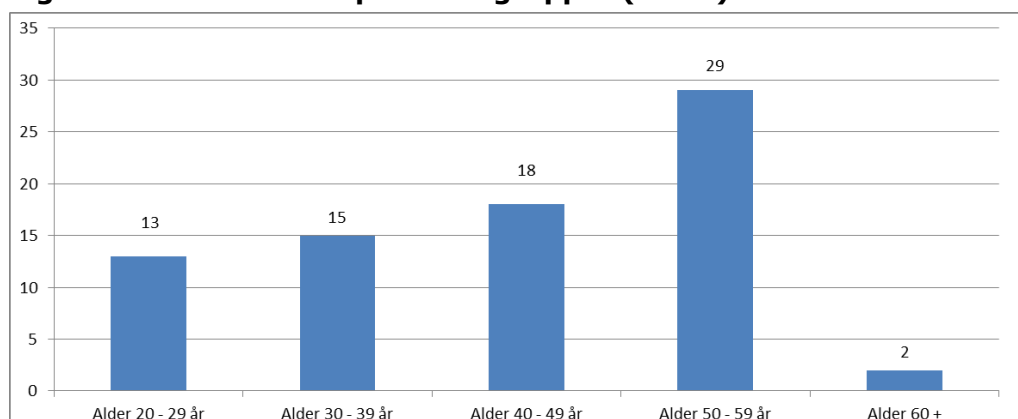
Frem til 2018 forventes der et faldende børnetal (0-6 årige) på Bornholm, hvorefter det vil være svagt stigende. Konkret vil børnetallet i år 2021 nå et niveau der er højere end i 2016 og frem mod 2025 vil der være tale om en stigning på 104 børn (kilde: statistikbanken).

Den aldersmæssige sammensætning blandt de i BRK ansatte PAU'er

Der er ved udgangen af november 2016 ansat 77 PAU'er i Regionskommunen, fordelt på fem centre. Gennemsnitsalderen for PAU'erne er 44,3 år.

Fordelt på aldersgrupper ligger hovedvægten på de 50-59 årige, hvor der er 29 PAU'er, heraf 22 i aldersgruppen 55-59 år.

Figur 1: PAU'er fordelt på aldersgrupper (i BRK)

Kilde: Økonomi og Personale

Der er 22 af de ansatte PAU'er der inden for en periode på 3-9 år kan gå på efterløn eller inden for de næste 7-12 år kan få folkepension. Derudover er der yderligere 2 PAU'er der inden for en kortere periode (0-7 år) kan forventes at forlade arbejdsmarkedet.

Center for Børn & familie; Psykiatri og handicap; og Skole, kultur & fritid

De tre centre med flest ansatte PAU'er har givet deres vurdering af efterspørgslen efter PAU'er i de kommende fem år. Deres vurderinger er sammenfattet i det nedenstående.

Der er generelt en stigende kompleksitet i kommunens opgavevaretagelse. Hermed forudsætter kravene til kommunens tilbud og udviklingen heri, pædagogiske kompetencer. Den stigende kompleksitet vil medføre, at de kommunale institutioner fremadrettet i højere grad vil søge at rekruttere pædagogisk uddannet personale, end PAU'er, i det omfang det er muligt. Efterspørgslen efter PAU'er vil således være faldende i de kommende år.

Til trods for den faldende efterspørgsel efter PAU'er, vil der dog fortsat være et begrænset til *meget* begrænset behov for PAU'er i Regionkommunens tilbud fremadrettet.

I Center for Børn & Familie er det ønskeligt med et fortsat - *men* et efterspørgselstilpasset udbud af PAU-uddannelsen på Bornholm, fx med nogle års mellemrum mellem optagene til uddannelsen.

I Center for Psykiatri & Handicap er dette også ønskeligt, men alene ud fra en betragtning om, at der erfaringsmæssigt er en del af de sårbare borgere der gennemfører PAU-uddannelsen fx fordi de ikke har forudsætningerne for at gennemføre en pædagoguddannelse.

I Center for Skole, Kultur & Fritid vil der fremadrettet alene være tale om et *meget* begrænset behov for PAU'er. På den baggrund og i denne sammenhæng er det derfor ikke afgørende med et bornholmsk udbud af uddannelsen for Skole, Kultur & Fritid.

Ungeporten

Ungeporten er en enhed i Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse, der varetager jobcentrets indsats for unge under 30 år samt UU-vejledningen på Bornholm. Ungeporten har vurderet betydningen af PAU-uddannelsen generelt i forhold til at sikre ønske unge får en uddannelse og bliver selvforsørgende. Vurderingen er sammenfattet nedenfor.

PAU-uddannelsen har en vigtig funktion for de unge, som ønsker sig en karriere inden for omsorgsområdet. Derfor er det afgørende, at uddannelsen forbliver på Bornholm, men tilpasset arbejdsmarkedets behov, som fx socialrådgiveruddannelsen, der udbydes hvert 3 år.

Ungeporten vurderer, at uddannelsen er de praktisk orienterede unges vej til, at arbejde med omsorg og børn. Samtidigt opleves uddannelsen, som et "lettere" valg end fx Social og Sundhedsassistent-uddannelsen – både ift. kravene undervejs i uddannelsen og ikke mindst ift. kravene i professionen, hvor fx medicineringen i SOSU-erhvervet kan opleves som meget ansværskrævende. Endelig er det oplevelsen, at en del af de elever, der vælger PAU har overvejet SOSU-området, men har ikke et ønske om at arbejde med omsorg inden for dette felt, da den del af PAU-elevernes omsorgsfokus er dedikeret til børn og ikke nødvendigvis til voksne.

Det er forhold som de ovenstående, der får Ungeporten til at vurdere, at op mod halvdelen af de unge som ønsker en PAU-uddannelse, vil vælge et ufaglært job inden for alternative brancher (detailhandel, hotel- og restauration og servicebranchen) i stedet, hvis PAU-hovedforløbet helt forsvinder på Bornholm. De resterende vil formentlig i stedet vælge, at forsøge sig med uddannelsen til pædagog eller uddannelsen til SOSU-assistent. Hvis udbuddet af kortere erhvervsuddannelser (f.eks. inden for alternative brancheområder) på Bornholm havde været større, ville flere formentlig vælge en anden uddannelse fremfor et ufaglært job og dermed vil fordelingen se anderledes ud, vurderes det i Ungeporten.

Det er iflg. Ungeporten afgørende for Bornholm og øens unge, såvel som for øens virksomheder, at der kan tilbydes et så bredt uddannelsesudbud på øen som overhovedet muligt.

Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse

Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse er den enhed i Regionskommunen der varetager indsatser rettet mod erhvervslivet, beskæftigelse for ledige og uddannelsesområdet.

Centret har vurderet betydningen generelt af uddannelser på Bornholm. Vurderingen er sammenfattet i det følgende.

Det er op mod 65% af en ungdomsårgang der fraflytter øen i forbindelse med deres valg af uddannelse. En udvikling Centret gerne ser vendt, hvis det fremadrettet skal være muligt at sikre virksomhederne den arbejdskraft som der efterspørges. Netop udbuddet af uddannelser på Bornholm er afgørende med henblik på at vende udviklingen og sikre at flere unge tager en uddannelse på øen. Det bliver i centret påpeget, at det er afgørende at de unge har adgang til bredt udvalg af uddannelsesmuligheder for at de unge ikke skal vælge alternativet – at fraflytte øen for at få en uddannelse, hvor kun få vender tilbage.

På det videregående uddannelsesområde er der i takt med etableringen af nye uddannelser, sket en stigning i antallet af studerende. En udvikling der sandsynligvis også vil opstå ift. erhvervsuddannelserne, hvis det lykkes Bornholm, at etablere et større udbud. I den sammenhæng er det meget uheldigt, hvis PAU-uddannelsen ikke kan forblive på Bornholm. Dette ikke mindst set i lyset af dels, at PAU-uddannelsen er en uddannelse der traditionelt har "opfanget" unge, der ellers kun vanskeligt vil have opnået en uddannelse, og dels at Campus Bornholm i slutningen af december 2016 meddelte at EUX-kontoruddannelsen er varslet stoppet.

Uddannelsernes betydning for Bornholm er uvurderlig og i lyset af den demografiske udvikling og vores vækstambitioner kan det være hensigtsmæssigt at vi på Bornholm gør os en række strategiske overvejelser og træffer nogle fremadrettede beslutninger. Dette i relation til *hæle* uddannelsesområdet fra de gymnasiale- og erhvervsuddannelser og videre til de videregående uddannelser. Her har Regionskommunen, med virksomhedsoverdragelsen af Bornholms Akademi, en særlig indsats der varetager de bornholmske interesser ift. det videregående uddannelsesområde. En lignende indsats ift. erhvervs- og ungdomsuddannelserne vil kunne styrke området og sætte fokus på Regionskommunens egen rolle som arbejdsgiver og dermed som "uddannelseskøber".

Muligheder og forudsætninger for fortsat PAU-uddannelse på Bornholm

Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskolen

Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole overtager udbuddet af PAU-hovedforløbet i august 2017. Rektor for Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole er blevet spurgt ind til hvad der som minimum skal til for, at fastholde uddannelsen på Bornholm?

Det er *ikke* muligt at fastholde PAU-hovedforløbet på Bornholm med den nye dimensionering med 3 elever årligt. For at opretholde et udbud af PAU-hovedforløbet på Bornholm er det afgørende, at der er et holdoptag på minimum 18 elever.

PAU-hovedforløbet har en varighed af 2 år og 1½ måned. Det vil være muligt at opretholde PAU-hovedforløbet på Bornholm, hvis der udbydes et hold, som minimum hvert 2½ år. Derved er det muligt at fastholde undervisningsressourcerne og dermed fastholde høj kvalitet i uddannelsen.

På nuværende tidspunkt er der 2 PAU-hovedforløb i gang under UCC-Bornholm. Det ene hold afsluttes den 11. maj 2017, mens det andet afsluttes den 2. marts 2018. Sidstnævnte hold overgår til Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole pr. 1. august 2017.

Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole finder det hensigtsmæssigt, at næste PAU-hovedforløb udbydes til opstart august 2018.

Kommunernes Kontakt Råd (Hovedstaden)

Med afsæt i drøftelsen med Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole har Uddannelse og Erhvervsudvikling rettet henvendelse til KKR med henblik på at få afklaret, hvorvidt Regionskommunen kan opnå dispensation for den årlige PAU-dimensionering på 3, mod at oprette et hold med 18 elever hvert 2½ år. KKR's tilbagemelding er sammenfattet i det nedenstående.

I deres svar oplyser KKR-Hovedstaden, at de er indstillet på at efterkomme et eventuelt ønske om at dispensere fra den årlige dimensionering på 3 elevpladser, mod at Regionskommunen, hvert 2½ år opretter 18 elevpladser.

Økonomiske konsekvenser

PAU-dimensionering har i perioden 2009-2016 (begge år inklusiv) været på 18 elever, hvilket har medført en årlig udgift på gennemsnitlig 2.466.000 kr. pr. hold.

Med det indstillede forslag, med 18 elever hvert 2½ år, vil det medfører en årlig udgift på gennemsnitlig 986.000 kr. pr. hold. Med to igangværende PAU-hovedforløb, der afsluttes i hhv. 11. maj 2017 og 2. marts 2018 vil der i 2017 ikke være nogle økonomiske konsekvenser ved forslaget. I 2018 vil der dog være en besparelse på knap 680.000 kr., mens besparelsen i 2019 vil være på knap 1.146.000 kr. I 2020 vil den fulde effekt af forslaget vise sig og den årlige forskel udgøre en besparelse på knap 1.480.000 kr. ift. tidligere.

En mere detaljeret oversigt over udgifter til PAU-elever er vedlagt i bilag.

På Bornholm er der tidligere truffet politisk beslutning om at oprette en central pulje, der dækker de enkelte institutioners udgifter til ansættelse af PAU-elever (uddannelsesaftaler). Dog dækker puljen ikke den sidste praktikperiode for PAU-eleverne, hvorfor denne udgift afholdes af den enkelte institution (praktikstedet).

Budget- og regnskabsmæssigt er puljen placeret under Center for Børn og Familie i "Bevilling 11: Dagpasning".

Supplerende sagsfremstilling og/eller

Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Proces for udvikling af Store Torv i Rønne

Åbent punkt

4 Proces for udvikling af Store Torv i Rønne

01.11.20P20-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	12	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	4	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I budget 2017 er der afsat midler til udvikling af Store Torv i Rønne. Processen skal nu tilrettelægges, blandt andet med fokus på afprøvning af forskellige løsninger.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller, at

a) processen for aktiviteter på Store Torv godkendes

b) processen for den langsigtede udvikling af Store Torv godkendes

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Store Torv i Rønne har gennem de seneste mange år været et tilbagevendende tema i forhold til udviklingen af Rønne.

Det har blandt andet handlet om udeservering, solurets placering (Inoues skulptur), skøjtebanen, parkeringspladser, biler, bustrafik, handelsliv, springvand, aktiviteter og træer. Eller sagt på en anden måde er det næsten alle torvets funktioner, der har været drøftet indgående.

Der har flere gange været borgerinddragelse, hvor borgere i almindelighed kunne være med til at udvikle anvendelserne af Store Torv, som ved Bornholms Teaters torveweekend, hvor torvet

i øvrigt var bilfrit. Der har også været mere specifikke inddragelser, hvor elever fra Campus præsenterede deres projektarbejder med byens rum som fokus, og med flere ideer til bedre udnyttelse af torvet. Der har været hentet nogle af landets kendte eksperter ind for at give deres besyv med (bl.a. Birgitte Svarre fra Gehl Architects, se oplægget fra hende her: <https://www.youtube.com/user/BornholmsRegionskomm>) omkring torvets anvendelse. Man har fået udarbejdet en parkeringsanalyse fra Rambøll, og sidst men ikke mindst har de senere år budt på opkomst af flere borgergrupper: Grønne Rønne og arbejdsgruppen omkring torvet.

De fleste borgerinitiativer og -inddragelsesprocesser peger på at der ønskes mere liv på torvet.

Dertil kommer, at udviklingen andre steder i Rønne har betydning for livet på Store Torv: Etableringen af Campus Bornholm vil på sigt trække unge ud af bymidten, museets flytning vil trække turister ud af bymidten, de nye dagligvarebutikker omkring Almindings Runddel kan på sigt trække en del handelsliv ud af bymidten osv.

Der har været og er meget fokus på torvet. Men i samme periode er det ret begrænset, hvad der er sket af nye aktiviteter på torvet: Skøjtebanen er en tilbagevendende begivenhed, der trækker mange børn (og voksne) til, og der har i 2016 været forsøg med at indrette en lille opholdsplads med bænke ved at sløjfe parkeringspladserne mellem springvandet og soluret.

Fra de lokale fondes side er der også interesse i at deltage i udviklingen af torvet. Således har Brødrene E., S. & A. Larsens Legat for flere år siden stillet regionskommunen i udsigt, at legatet har reserveret penge til udvikling af torvet.

Der er nu et udbredt ønske om at udvikle Rønnes centrale plads. Pladsen blev omlagt i slutningen af 90'erne som led i realiseringen af Rønnes bymidteplan. Der blev bl.a. investeret i nye granitbelægninger, nye fortove, ny belysning, nye træbeplantninger, samt renovering og flytning af springvandet. Og sideløbende med de kommunale investeringer har mange private erhvervsdrivende bidraget med renovering af deres butikkers facader, og restauratørerne har anskaffet nyt udeserveringsudstyr, som er tilpasset torvets nye udseende. Imidlertid blev spørgsmålet om hvilket liv man i øvrigt ønskede at give plads til på torvet ikke nævneværdigt berørt, da torvet stod færdigt, hvorfor en stor del af torvet den dag i dag fortsat er reserveret til parkering.

Nærværende dagsordenspunkt har til formål at lægge op til en proces, der i samarbejde med torvets interessentgrupper kan lede frem til mere byliv på Rønnes Store Torv, således at det potentiale, der blev skabt ved omlægningen af torvet, kan blive udnyttet i overensstemmelse med de udbredte ønsker om et mere aktivt og et kønnere torv. Der er tale om to parallelle processer, idet processen for den langsigtede planlægning, der er beskrevet længere nede i dagsordenspunktet, foregår samtidig med processen for rammerne for aktiviteterne i sommeren 2017.

Proces for aktiviteter på Rønnes Store Torv i sommeren 2017

- Opfølgende møde (februar) med interessenterne omkring Store Torv med særlig henblik på at understøtte aktiviteterne i sommerperioden, samt at afdække, informere om og drøfte evt. afvigelser fra de regler og rammer de handlende og øvrige interessenter er underlagt for nuværende
  - På mødet udarbejdes derudover en mødeplan og/eller kontaktpersoner i forhold til fremtidig koordinering
  - Udvælgelse af omdannelser, der skal afprøves i løbet af 2017 (oplæg udarbejdes på baggrund af tidligere udarbejdet materiale)

Langsigtet planlægning af Rønne Bymidte

Proceselementer

- Desktop analyse af tiltag på Store Torv gennem de seneste 15 år, herunder tidligere arkitektkonkurrencer, borgerinddragelsesprocesser, forsøg, analyser samt oplæg fra foreninger og borgergrupper (februar - april 2017)
- Afdækning af målgrupper/interessenter (februar 2017)
- Udvælgelse af omdannelser, der skal afprøves i stor skala (se ovenfor) i sommeren 2017
- Analyse af torvets funktioner, herunder parkering, trafik, rekreative områder, udeservering og ad-hoc aktiviteter med henblik på udarbejdelse af beslutningsoplæg til politisk behandling (maj) og anlægforslag til budget 2018 (juni), der indeholder scenarier for Store Torvs fremtid. Scenarierne skal tage udgangspunkt i tidligere inddragelsesprocesser og analyser, og skal have økonomisk spredning
- Storskalaforsøg i kortere perioder, der kan lede frem til en varig forbedring af torvet som helhed (juli/august 2017)

Budgetforhandlinger

- Evaluering af storskalaforsøg (september)

Budgetvedtagelse

- Udarbejdelse af forslag til udmøntning af de i budgettet eventuelt afsatte anlægsmidler set i forhold til scenarierne (oktober 2017)
- Inddragelse og høring (november 2017)
- Revideret forslag til udmøntning og implementeringsplan (november 2017)
- Politisk godkendelse udmøntning og implementeringsplan (december 2017)

Det er forventningen, at midlerne, der er afsat til udvikling af torvet anvendes til storskalaforsøgene i sommeren 2017.

Procesfokus lægges derudover på, at arbejdet med målgrupperne især skal have fokus på inddragelse af de yngre aldersgrupper.

Organisering/bemanding

1 projektleder (TM/SEK)

1 projektmedarbejder (SEK/TM)

1 projektsekretær (TM/SEK)

Økonomiske konsekvenser

Der er afsat 250.000 kr. i budget 2017 til Store Torv i Rønne. Pengene tænkes anvendt til:

- Udgifter i forbindelse med storskala-forsøg på Store Torv (fx afskærmning, trafikregulering, skiltning mv.)
- Udgifter til ekstern bistand (fx arkitektforslag) i forhold til et fremtidigt Store Torv

Derudover har Brødrene E., S. & A. Larsens Legat reserveret 200.000 kr., der ligeledes forventes brugt til ekstern bistand i forhold til et fremtidigt Store Torv.

Endelig har samme legat reserveret 75.000 kr. til nyt renholdningsudstyr på Store Torv.

Supplerende sagsfremstilling og/eller

Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Tidsplan for byggeri af nyt plejecenter

Bilag

Bilag_1_byggeri_af_nyt_plejecenter

Toftegårdens fremtid - Analyse af fremtidigt plejeboligbehov

Åbent punkt

5 Tidsplan for byggeri af nyt plejecenter

82.06.04P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	7	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	5	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017, blev det besluttet at opføre 60 plejeboliger efter almenboligloven til erstatning for Plejehjemmet Toftegården i Hasle. Plejeboligerne forventes at være klar til indflytning 1. september 2021. Der er udarbejdet en overordnet tidsplan for byggeprojektet.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget anbefaler tidsplanen til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Social- og Sundhedsudvalget den 30. januar 2017:

Anbefales.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017, blev det besluttet at opføre 60 plejeboliger efter almenboligloven til erstatning for Plejehjemmet Toftegården i Hasle.

Beslutningen er truffet i forlængelse af en analyse af det fremtidige plejeboligbehov på Bornholm, især med fokus på tidssvarende plejeboliger samt udfordringerne ved den ændrede demografi i årene der kommer. Senest blev Social- og Sundhedsudvalget samt kommunalbestyrelsen i juni 2016 præsenteret for en analyse af det fremtidige plejeboligbehov på Bornholm i notatet "Toftegårdens fremtid" som oplæg til endelig politisk beslutning i forbindelse med vedtagelse af budget 2017.

Det var ikke en del af budgetforliget, hvor de nye plejeboliger skal placeres. Placeringen af plejeboligerne bliver således den første beslutning, der skal træffes, idet placeringen får betydning for udformningen af resten af processen fx i forbindelse med lokalplanudarbejdelse.

For et byggeri af denne type forventes almindeligvis en periode til planlægning og projektering på 9-12 måneder regnet fra kommunalbestyrelsens beslutning om placering og udførelse. Hertil kommer en byggeperiode på 20-24 måneder.

Tidsplan for byggeprocessen

januar – juni 2017: Placering af nyt plejecenter
januar – december 2017: Inddragelsesproces
juli 2017 – juni 2018: Fysisk planlægning
juli 2018 – marts 2019: Projektering
januar – juni 2019: Byggetilladelse
forår 2019: Politisk stillingtagen til eksisterende bygninger
marts - maj 2019: Udbudsperiode
juli 2019 – september 2021: Byggeperiode
september 2021: Indflytning

Den forventede indflytning i forlængelse af budgettet er 1. september 2021, hvilket betyder, at der er relativt god tid til at planlægge både arkitektur, planforhold, indhold og funktioner.

Med dette udgangspunkt præsenteres i bilag 1 en overordnet tidsplan for byggeriet med de proceselementer, man kan forvente i byggeprocessen – samt en vurdering af den tid de enkelte elementer tager.

Beslutningen om placering er en præmis, der betyder, at denne skal besluttet politisk allerede i 1. halvår 2017. Procesplanen der er skitseret i bilaget gælder under forudsætning af, at placeringen af nyt plejecenter besluttet endeligt af kommunalbestyrelsen d. 29. juni 2017.

Håndtering af øvrige interessenter, som har til huse på Plejehjemmet Toftegården

Aktivitetsrådet i Hasle, som står for en række aktiviteter primært målrettet og benyttet af borgere i Hasleområdet, samt Hjemmeplejen og Sygeplejen i Hasle har for nuværende til huse i de bygninger, som rummer Plejehjemmet Toftegården.

Disse brugergrupper vil derfor blive berørt af den planlagte tømning af plejehjemmet og vil skulle have anvist alternative lokalemuligheder senest ved den forventede tømning af bygningerne omkring årsskiftet 2020/21. Som nævnt i tidsplanen påbegyndes en dialogproces med disse brugergrupper i første halvår 2017 med henblik på at finde mulige alternative lokaler.

Høringssvarene vedrørende notatet Toftegårdens Fremtid pegede på, at det er ønskværdigt også fremadrettet at have alle aktiviteter i regi af Aktivitetsrådet i Hasle samlet under samme tag og ikke fordelt på flere adresser i Hasle.

Aktivitetscenter såvel som hjemmepleje og sygepleje vil umiddelbart kunne flyttes til nye adresser førend Plejehjemmet Toftegården tømmes for aktiviteter og indhold mod slutningen af byggeperioden.

Der er ikke for nuværende planlagt eller budgetteret med, at et nyt plejecenterbyggeri skal have arealer, som kan rumme aktivitetscenter, hjemmepleje og sygepleje.

Håndtering af øvrige interesser, som har til huse på Plejehjemmet Toftegården

Aktivitetsrådet i Hasle, som står for en række aktiviteter primært målrettet og benyttet af borgere i Hasleområdet, samt Hjemmeplejen og Sygeplejen i Hasle har for nuværende til huse i de bygninger, som rummer Plejehjemmet Toftegården.

Disse brugergrupper vil derfor blive berørt af den planlagte tømning af plejehjemmet og vil skulle have anvist alternative lokalemuligheder senest ved den forventede tømning af bygningerne omkring årsskiftet 2020/21. Som nævnt i tidsplanen påbegyndes en dialogproces med disse brugergrupper i første halvår 2017 med henblik på at finde mulige alternative lokaler.

Høringssvarene vedrørende notatet Toftegårdens Fremtid pegede på, at det er ønskværdigt også fremadrettet at have alle aktiviteter i regi af Aktivitetsrådet i Hasle samlet under samme tag og ikke fordelt på flere adresser i Hasle.

Aktivitetscenter såvel som hjemmepleje og sygepleje vil umiddelbart kunne flyttes til nye adresser førend Plejehjemmet Toftegården tømmes for aktiviteter og indhold mod slutningen af byggeperioden.

Der er ikke for nuværende planlagt eller budgetteret med, at et nyt plejecenterbyggeri skal have arealer, som kan rumme aktivitetscenter, hjemmepleje og sygepleje.

Økonomiske konsekvenser

De samlede anlægsudgifter til boliger udgør 89,661 mio. kr. inkl. moms. 88 pct. heraf lånefinansieres, 2 pct. finansieres af beboerindskud, mens de sidste 10 pct., svarende til 8,966 mio. kr. inkl. moms, udgør kommunens egenfinansiering.

De samlede anlægsudgifter til servicearealer udgør 11,250 mio. kr. ekskl. moms. Der gives et statstilskud til servicearealerne på 2,4 mio. kr. Nettoudgiften på 8,850 mio. kr. ekskl. moms skal finansieres af kommunen.

Der er afsat budget i 2019 og 2020 og vil blive afsat budget i 2021 jf. nedenstående tabel:

1.000 kr.	2019	2020	2021	I alt
Anlæg boliger inkl. moms	8.200	41.000	40.461	89.661
Anlæg servicearealer excl. moms	1.016	5.080	5.154	11.250
Tilskud til servicearealer			-2.400	-2.400
Anlægsudgifter i alt	9.216	46.080	43.215	98.511

Byggecredit	-7.216	-36.080	43.296	0
Optagelse af lån			-78.902	-78.902
Beboerindskud			-1.793	-1.793
Kommunens egen finansiering (kassen)	-2.000	-10.000	-5.816	-17.816
Finansiering i alt	-9.216	-46.080	-43.215	-98.511

Som følge af forslaget til tidsplan skal der afsættes budgetbeløb i 2018 til projektering m.v., ligesom de afsatte budgetbeløb i 2019 og 2020 skal justeres i forhold til tidsplanen. Dette vil ske efter en nærmere vurdering og beregning i forbindelse med budgetlægningen for 2018. Der skal i 2019 beregnes overslag for ekstraudgifter til personaledriften i årene 2020-2021 som følge af samtidig nedlæggelse af Toftegården og opstart af nyt plejecenter.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 6: Tidsplan for byggeri af nyt børnehus på Nordlandet

Bilag

Bilag1_Overordnet_tidsplan_for_byggeri_af_nyt_børnehus

Åbent punkt

6 Tidsplan for byggeri af nyt børnehus på Nordlandet

82.06.04P20-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	8	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	6	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017, blev det besluttet at bygge et nyt børnehus på Nordlandet, som forventes at være klar til at tage i brug d. 2. januar 2020. Der er udarbejdet en overordnet tidsplan for byggeprojektet.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at Børne- og Skoleudvalget og Teknik- og Miljøudvalget anbefaler tidsplanen til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Børne- og Skoleudvalget den 31. januar 2017:

Anbefales godkendt.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017, blev det besluttet at bygge et nyt børnehus på Nordlandet.

Beslutningen er truffet i forlængelse af en længere periode, hvor daginstitutionsstrukturen på Bornholm er blevet analyseret, især med fokus på de udfordringer man kan forvente i forlængelse af det faldende børnetal. I maj 2016 blev [Børne- og Skoleudvalget](#), [Økonomi- og Planudvalget](#) samt [kommunalbestyrelsen](#) præsenteret for en række scenarier, men valgte således en model, hvor der etableres et nyt børnehus, der har til formål at samle alle børn fra Allinge-Sandvig og Tejn i Allinge.

Der er i budgettet afsat 22,3 mio. kr. i 2019 til etablering af et børnehus, som kan rumme 115 børneenheder – samme størrelse som Nexø Børnehus, der åbnede i januar 2016. I projektet indgår bygning (940 m²), legeplads, inventar og parkeringsplads. For et byggeri af denne type forventes almindeligvis en planlægningstid på ca. 12 måneder før byggeriet kan påbegyndes og dernæst en byggeperiode, som varer ca. 12 måneder.

Tidsplan for byggeprocessen

januar 2017 – juni 2017: Placering af nyt børnehus
januar 2017 – december 2017: Inddragelsesproces
september 2017 – august 2018: Fysisk planlægning
januar 2018 – august 2018: Projektering
maj 2018 – oktober 2018: Byggetilladelse
september 2018 – november 2018: Udbudsperiode
december 2018 – december 2019: Byggeperiode
december 2019 – januar 2020: Indflytning

Den forventede indflytning skal ifølge budgetforligsteksten finde sted 1. januar 2020. Det betyder i praksis, at der er god tid til at planlægge både arkitektur, planforhold, indhold og funktioner.

Med dette udgangspunkt præsenteres i bilag 1 en overordnet tidsplan for byggeriet i perioden 2017-2019 med de proceselementer man kan forvente i byggeprocessen – samt en vurdering af den tid de enkelte elementer tager.

Økonomiske konsekvenser

Der er i budgettet afsat 22,3 mio. kr. i 2019 til etablering af et børnehus, som kan rumme 115 børneenheder.

Som følge af forslaget til tidsplan flyttes et budgetbeløb på 2,2 mio. kr. fra 2019 til 2018 i forbindelse med budgetlægningen for 2018.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Anlægsbevilling til ombygning af skoler i Rønne - ventilation mv.

Bilag

Bilag 1. Anlægsoverslag til håndværkerudgifter til ventilation mv.

Åbent punkt

7 Anlægsbevilling til ombygning af skoler i Rønne – ventilation mv.

82.20.00G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	7	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget orienteres
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Ejendomme og Drift søger i denne sag om forhøjelse af anlægsbevillingen til ombygning af Søndermark og Åvang, idet der på begge skoler skal foretages indeklimaopgradering af klasserum i forbindelse med anlægsarbejderne. Der er tale om et myndighedskrav i forbindelse med væsentlige ændringer i konkrete rum. Udgifterne til indeklimaopgraderingen er anslået til at udgøre 4,2 mio. kr.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget,

- at anlægsbevillingen til ombygning af Søndermark og Åvang forhøjes med 4.200.000 kr. til indeklimaopgradering, således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør 6.024.000 kr., og
- at det afsatte rådighedsbeløb til projektet tilsvarende forhøjes med 4.200.000 kr., finansieret med 1.789.161 kr. fra renoveringspuljen til skolebygninger og med 2.410.839 kr. fra kassebeholdningen, idet der afsættes 2.950.000 kr. i 2017 og 1.250.000 i 2018.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. februar 2017:

Udvalget anbefaler indstillingen og anbefaler derudover, at anlægsbevillingen forhøjes med yderligere 6.085.300 kr. mhp., at der kan ske en indeklimaopgradering af skolernes resterende lokaler, jf. den supplerende sagsfremstilling. Den samlede anlægsbevilling udgør herefter 12.109.300 kr.

Der gives tilsvarende en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på yderligere 6.085.300 kr. finansieret af kassebeholdningen.

Der afsættes rådighedsbeløb på i alt 8.550.000 kr. i 2017 og i alt 1.735.300 kr. i 2018.

Carsten Scheibye kan ikke medvirke til den del af indstillingen, der omhandler finansieringen. Carsten Scheibye anbefaler de udvidede investeringer i ventilation, idet han ønsker dem finansieret af særtilskuddet på 12,3 mio. kr., som BRK ekstraordinært har fået bevilget af puljen for særligt vanskeligt stillede kommuner.

Bo Haxthausen ønsker at følge direktionens indstilling, dog således at hele finansieringen tages som en tillægsbevilling fra kassen.

Direktionen indstiller til Børne- og Skoleudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning

Børne- og Skoleudvalget den 23. februar 2017:

Taget til efterretning. Udvalget anbefaler af anlægsprojektet udvides til også at omfatte indeklimaopgradering i de resterende lokaler jfr. den supplerende sagsfremstilling, hvilket betyder en udvidelse af budgettet med yderligere 6,1 mio. kr.

Økonomi- og Planudvalget den 23. februar 2017:

Carsten Scheibyes indstilling anbefales. Winni Grosbøll, Maria Fromseier Kjærsgaard og Bjarne Westerdahl kan ikke medvirke idet de anbefaler Teknik og Miljøudvalgets indstilling.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Økonomi- og Planudvalgets indstilling:

For stemte 8: liste V og W

Imod stemte 19: liste Ø, A, B, K og O

Indstillingen er faldet.

For Teknik- og Miljøudvalgets indstilling:

For stemte 19: liste Ø, A, B, K og O

Imod stemte 0

Hverken for eller imod stemte 8: liste V og W

Teknik- og Miljøudvalgets indstilling blev godkendt.

Sagsfremstilling

Den eksterne rådgiver har med udgangspunkt i de ønskede ombygninger på både Søndermark og Åvang udarbejdet et projektforslag for byggeriet. De prioriterede ombygninger omfatter primært nyindretning af nye læringsmiljøer og faglokaler på de to skoler.

Bygningsmæssige ændringer, herunder ændring af personbelastningen i rummene, kan udløse myndighedskrav om opgradering af rummenes indeklima, så som ventilation og akustik.

Eksisterende lokaler som ikke ombygges eller skal rumme flere personer end oprindeligt planlagt er lovlige i byggeretslig forstand (set i forhold til det tidspunkt rummene blev opført eller senest ændret).

De ovennævnte ombygninger vedrørende nyindretning af læringsmiljøer og faglokaler gør, at der kommer et myndighedskrav om opgradering af ventilation og de akustiske forhold i de berørte lokaler. Byggeriet kan således ikke gennemføres uden indeklimatemporgraderingen.

Udgiften til indeklimatemporgraderingen er anslået til at udgøre i alt 4,2 mio. kr. Da denne udgift ikke har været disponeret indenfor den eksisterende budgetramme på i alt 24 mio. kr., søges der hermed om en forhøjelse af budgetrammen/anlægsbevillingen.

Center for Ejendomme og Drift har i den forbindelse reserveret 1.789.161 kr. fra renoveringspuljen til skolebygninger til formålet.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med budgetforliget for 2016 blev det besluttet at afsætte i alt 20 mio. kr. til ombygning af skoler i Rønne. Med kommunalbestyrelsens beslutning den 25. februar 2016 blev den økonomiske ramme til ombygning af skolerne Åvang og Søndermark udvidet til i alt 24 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen meddelte den 22. september 2016 en anlægsbevilling til projektering på 1.400.000 kr.

På kommunalbestyrelses møde den 22. december 2016 blev anlægsbevillingen til projektering forhøjet til 1.824.000 kr. på baggrund af indgåelse af kontrakt med ekstern rådgiver.

Dette er den tredje bevillingssag vedrørende ombygningen af skolerne i Rønne.

Der søges i denne sag om en forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 4.200.000 kr. til indeklimatemporgradering, finansieret af *renoveringspuljen til skolebygninger med 1.789.161 kr. samt med 2.410.839 kr. fra kassebeholdningen. Den samlede anlægsbevilling til ombygning af Søndermark og Åvang udgør herefter 6.024.000 kr.

Specifikation af meddelt anlægsbevilling:

KB 22.09.2016 Projektering	1.400.000 kr.
KB 22.12.2016 Projektering (kontrakt rådgiver)	424.000 kr.
Samlet anlægsbevilling pt.	1.824.000 kr.
KB 23.02.2017 Ventilation/indeklimatemporgradering	4.200.000 kr.
Samlet anlægsbevilling herefter	6.024.000 kr.

*Det korrigerede rådighedsbeløb i renoveringspuljen til skolebygninger i budget 2017 udgør 1.038.300 kr. Hertil kommer 750.861 kr., som forventes godkendt overført fra budget 2016 til budget 2017 på kommunalbestyrelses møde i april måned. Der er således i alt 1.789.161 kr. til rådighed i renoveringspuljen til skolebygninger.

Rådighedsbeløbene afsættes således:

	2017	2018	I alt
Ventilation	2.950.000 kr.	1.250.000 kr.	4.200.000 kr.

Den samlede økonomiske ramme for ombygningen af de to skoler udgør herefter 28,2 mio. kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget. Sagen fremlægges tillige for Børne- og Skoleudvalget, idet der skal tages politisk stilling til myndighedskrav i forbindelse med væsentlige ændringer i konkrete rum.

Sagsfremstillingen omhandler kun ventilation og akustikregulering i de lokaler, som bliver berørt af selve ombygningen.

Der er tillige tale om opsætning af decentrale ventilationsanlæg, så som airmaster.

Hvis der skal ske indeklimaopgradering i de resterende lokaler, vil udgiften være følgende:

Skole	Ventilation	Akustikregulering	Solafskærmning	I alt
Åvang	3.790.000 kr.	465.000 kr.	0	4.255.000 kr.
Søndermark	465.000 kr.	472.500 kr.	892.800 kr.	1.830.300 kr.
I alt	4.255.000 kr.	937.500 kr.	892.800 kr.	6.085.300 kr.

Her er der ligeledes tale om decentrale ventilationsanlæg på begge skoler (airmaster-modellen).

Decentrale ventilationsanlæg kan i visse situationer have kapacitetsmæssige begrænsninger, hvilket vil give nogle udfordringer i forhold til Åvang.

Rådgiver anbefaler derfor, at der på Åvang etableres to centrale ventilationsanlæg.

Dette for at få et mere drifts- og fremtidssikret anlæg, men også anlæg som kan levere den mængde luft, der skal til i arenaerne.

Investeringen i de to centrale anlæg vil være dyrere her og nu, men det vil efterfølgende være billigere at få tilsluttet de resterende klasserum.

Den samlede investering vil derfor være den samme for begge typer anlæg (airmaster-model kontra centrale ventilationsanlæg).

Dvs. at såfremt det fulde beløb til ventilation afsættes fra starten (4,2 mio.kr. + 6,1 mio.kr. = 10,3 mio.kr.) vil der blive investeret i centrale ventilationsanlæg fra starten. Såfremt der kun afsættes midler til de påkrævede rum i forbindelse med ombygningen (de 4,2 mio.kr.) med efterfølgende udrulning af ventilation over en årrække, vil det være airmaster-modellen, der installeres.

Punkt 8: Ombygning af skoler i Rønne - eventuel forhøjelse af rammebeløb

Bilag

Bilag 1. Projektforslag prioriteret ombygninger- skoler i Rønne.

Åbent punkt

8 Ombygning af skoler i Rønne – eventuel forhøjelse af rammebeløb

82.20.00G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	8	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Byggeudvalget for skoleombygninger i Rønne ønsker politisk stillingtagen til om den økonomiske ramme til byggeriet skal forhøjes, idet der nu foreligger to forslag fra den eksterne rådgiver.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller:

- at der tages stilling til om rådighedsbeløbet til ombygning af Søndermark og Åvang skal forhøjes med 3 mio. kr. til i alt 31,2 mio. kr. inkl. etablering af ventilation, og i givet fald, hvordan forhøjelsen skal finansieres.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. februar 2017:

Indstillingen anbefales, idet forhøjelsen sker ved at der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 3 mio. kr. finansieret af kassebeholdningen.

Carsten Scheibye vil gerne medvirke til at investere i de bornholmske folkeskolars læringsmiljøer, idet han ønsker forhøjelsen finansieret af særtilskuddet på 12,3 mio. kr., som BRK ekstraordinært har fået bevilget af puljen for særligt vanskeligt stillede kommuner.

Det præciseres, at der herefter anbefales afsat i alt 37.285.300 kr. til ombygning af skolerne i Rønne, som konsekvens af beslutningen om at afsætte yderligere 6,1 mio. kr. til ventilation, jf. forrige punkt på dagsordenen.

Børne- og Skoleudvalget den 23. februar 2017:

Børne- og Skoleudvalget anbefaler at rådighedsbeløbet til ombygning af Søndermark og Åvang forhøjes med 3 mio. kr., idet der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 3 mio. kr. finansieret af kassebeholdningen.

Det anbefales at der afsættes i alt 37.285.300 kr. til ombygning af skolerne i Rønne, som konsekvens af beslutningen om at afsætte yderligere 6,1 mio. kr. til ventilation, jf. forrige punkt på dagsordenen.

Margrethe Kjellberg, Bente Johansen og Peter Andersen ønsker at finansieringen tages fra kassebeholdningen.

Betina Haagensen ønsker, at der investere i ombygninger og læringsmiljøer men vil foreslå at de finansieres af de 12,3 mio. kr. som kommunen har modtaget som bevilling som særlig vanskelig stillet kommune.

Økonomi- og Planudvalget den 23. februar 2017:

Carsten Scheiby's indstilling anbefales. Winni Grosbøll, Maria Fromseier Kjærsgaard og Bjarne Westerdahl kan ikke medvirke, idet de anbefaler Teknik og Miljøudvalgets indstilling.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Økonomi- og Planudvalgets indstilling:

For stemte 8: liste V og W

Imod stemte 19: liste Ø, A, B, K og O

Indstillingen er faldet.

For Teknik- og Miljøudvalgets indstilling:

For stemte 19: liste Ø, A, B, K og O

Imod stemte 0

Hverken for eller imod stemte 8: liste V og W

Teknik- og Miljøudvalgets indstilling blev godkendt.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2016 blev det besluttet at afsætte i alt 20 mio. kr. til ombygning af skoler i Rønne.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. februar 2016 en ny skolestruktur i Rønne. Den nye skolestruktur betyder, at Rønneskolen nedlægges som selvstændig skole, og at eleverne fremadrettet skal samles på to matrikler i stedet for på de nuværende tre matrikler.

Med kommunalbestyrelsens beslutning den 25. februar 2016 blev den økonomiske ramme til ombygning af skolerne Åvang og Søndermark udvidet til i alt 24 mio. kr.

Under forudsætning af godkendelse af sagen om etablering af ventilation/opgradering af indeklimaet på skolerne i Rønne for 4,2 mio. kr., udgør den økonomiske ramme til ombygning af skolerne nu 28,2 mio. kr.

Byggesum	24,0 mio. kr.
Ventilation	4,2 mio. kr.
I alt	28,2 mio. kr.

I byggesummen på 24 mio. kr. er der afsat 1 mio. kr. til fast inventar.

Byggeudvalget for skoleombygningerne i Rønne ønsker nu kommunalbestyrelsens stillingtagen til, om byggesummen skal forhøjes, idet der på nuværende tidspunkt ligger to forslag til ombygning af læringsmiljøerne. Der foreligger et forslag der holder byggesummen på det afsatte rådighedsbeløb på 24 mio. kr. og et forslag der er 3 mio. kr. dyrere, altså 27 mio. kr.

I det beskrevne forslag til 27 mio. kr. er der afsat knap 3,5 mio. kr. til fast inventar, som byggeudvalget skønner vigtigt for at sikre rummenes tilstrækkelige fleksibilitet, det høje antal elever og optimale læringsmiljøer.

Det vil dog være muligt at gennemføre en meget skrabet ombygning af skolerne indenfor den afsatte ramme på 24 mio. kr. Dette også uden at det går ud over det afsatte beløb til fast inventar på 3,5 mio. kr., som af byggeudvalget prioriteres højt.

Rådgiver gør tillige opmærksom på, at det skrabede forslag til mindre fordelingsarealer betyder meget lidt plads til håndtering af de mange elever samtidig, da arealerne alene får funktion af vindfang/sluse, så der ikke skabes træk i arenaerne.

Reduktion i kvalitetsniveauet som ændring af overflader og facadebeklædninger vil betyde mere vedligeholdelse og højere driftsomkostninger efterfølgende.

Derudover er der fundet mulige besparelser på variable omkostninger, så procentsatserne for følgende budgetposter reduceres: Byggeplads og affald, vejrlig samt uforudseelige omkostninger. De foreslåede reducerede budgetposter, kan efterfølgende medføre behov for tilførsel af ekstra midler til uforudseelige ekstraomkostninger.

I forvejen er kvalitetsniveauet for de ombyggede bygningsafsnit skåret ned til udelukkende at omfatte de rent bygningsmæssige ændringer, og omfatter ikke f.eks. udskiftning af slidte gulvbelægninger og akustiklofter, som især på Åvangsskolen er meget slidte.

Byggeriet kan ikke gennemføres uden en forhøjelse af rammen til etablering af opgradering af indeklimaet af de berørte klasserum, medens det godt kan gennemføres uden en forhøjelse af det afsatte rådighedsbeløb på 24 mio. kr. Dette dog ikke uden konsekvenser for antallet af m² og byggeriets kvalitet. Oplæg til besparelser på de 3 mio. kr. fremgår af bilag 1.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen meddelte den 22. september 2016 en anlægsbevilling til projektering på 1.400.000 kr.

På kommunalbestyrelsens møde den 22. december 2016 blev anlægsbevillingen til projektering forhøjet til 1.824.000 kr. på baggrund af indgåelse af kontrakt med ekstern rådgiver.

Under forudsætning af godkendelse af sagen om etablering af ventilation/opgradering af indeklimaet på skolerne i Rønne for 4.200.000 kr., udgør den samlede anlægsbevilling til ombygning af skolerne nu 6.024.000 kr.

Meddelt anlægsbevilling	6.024.000 kr.
Afsat rådighedsbeløb i 2016, pulje til ombygning af skoler	17.176.000 kr.
Afsat rådighedsbeløb i 2017, pulje til ombygning af skoler	5.000.000 kr.
I alt	28.200.000 kr.

Rådighedsbeløbet på 17.176.000 kr. forventes godkendt overført fra budget 2016 til budget 2017 på kommunalbestyrelsens møde i april måned.

Der foreligger nu to forslag til anlægsbudget fra ekstern rådgiver.

Byggeudvalget for skoleombygninger i Rønne ønsker på den baggrund politisk stillingtagen til om den økonomiske ramme til byggeriet skal forhøjes med 3 mio. kr. til i alt 31,2 mio. kr. og i givet fald hvordan forhøjelsen skal finansieres.

Sagen vil blive forelagt til politisk behandling igen på møderne i marts måned med henblik på forhøjelse af anlægsbevillingen, idet projektet i henhold til tidsplanen skal sendes i licitation den 6. marts 2017, hvorefter kontrakter vil skulle indgås.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Sagen fremlægges tillige for Børne- og Skoleudvalget, idet der skal tages politisk stilling til om rammebeløbet til byggeriet skal forhøjes.

Administrativ tilføjelse den 24.2.2017

På Økonomi- og Planudvalgets møde den 23.2.2017 ønskede ØPU at følge Carsten Scheiby's indstilling, men der var tvivl om hvordan denne skulle tolkes.

Det skal derfor præciseres, at Carsten Scheibye vil gerne medvirke til at investere i de bornholmske folkeskolelæringsmiljøer, men han kan ikke medvirke til den foreslåede finansiering, idet han ønsker forhøjelsen finansieret af særtilskuddet på 12,3 mio. kr., som BRK ekstraordinært har fået bevilget af puljen for særligt vanskeligt stillede kommuner.

Punkt 9: DGI-hallen ansøger om kommunegaranti

Bilag

Driftsbudget - Springhal

Ansøgning om kommunegaranti

Nyt driftsbudget

Langtidsbudget

Åbent punkt

9 DGI-hallen ansøger om kommunegaranti

18.20.00Ø60-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	9	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	9	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

DGI-hallen ønsker at anlægge en springhal i tilknytning til den eksisterende hal. De ansøger derfor om en kommunegaranti på 4 mio. kr., idet kreditforeningen kun giver lån til en idrætshal, når der foreligger en kommunegaranti.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Fritids- og Kulturudvalget:

- at udvalget forholder sig til, om den ansøgte kommunegaranti kan bevilges

Fritids- og Kulturudvalget d. 2. november 2016:

Udsættes med henblik på yderligere belysning.

Servicedirektøren indstiller til Fritids- og Kulturudvalget og kommunalbestyrelsen:

- at der meddeles afslag på ansøgningen

Fritids- og Kulturudvalget d. 7. december 2016:

Anbefales under forudsætning af, at DGI-hallen inden kommunalbestyrelsens godkendelse kan fremlægge et nyt driftsbudget, der ikke forudsætter en udvidelse af det kommunale driftstilskud.

René Danielsson kan ikke medvirke, idet Servicedirektørens indstilling anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 14. december 2016:

Udsat.

Økonomi- og Planudvalget den 18. januar 2017:

Sagen sendes tilbage til Fritids- og Kulturudvalget til fornyet belysning af konsekvenserne af at det kommunale driftstilskud ikke udvides.

Fritids- og Kulturudvalget den 1. februar 2017:

Fritids- og Kulturudvalget anbefaler at ansøgning om kommunegarantien imødekommes.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Fritids- og Kulturudvalgets indstilling fra 1. februar 2017 anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Fritids- og Kulturudvalgets indstilling fra 1. februar 2017 godkendes.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune modtog d. 18. september 2016 en ansøgning fra DGI-Hallen S/I om muligheden for en kommunal garantistillelse i forbindelse ved etableringen af en ny springhal i tilknytning til den eksisterende hal. Der ansøges ikke om en udvidelse af driftstilskuddet ved samme lejlighed, omend DGI-hallen modtager driftstilskud til de eksisterende rammer i dag. DGI-hallen har siden sin opstart ønsket at etablere en springgrav i hallen for at understøtte springgymnastikken på Bornholm. Efter at Nyvest Centerets springgrav er taget i brug, konstaterer DGI-hallen, at interessen for springgymnastik er steget, og at anlægget i Nyvest er overbooket. Det er DGI-hallens opfattelse, at der er behov for springfaciliteter andre steder, og de genoptager derfor planen om at etablere en springhal i tilknytning til DGI-hallen.

Jævnfør prospektet fra arkitektfirmaet Blå Streg Aps opføres springhallen i sammenhæng med den eksisterende hal, så fællesfaciliteter lettest muligt kan benyttes. Hallen er desuden placeret i skellet mod Rønne Svømmehal, så det kun er nødvendigt at nedlægge én tennisbane i forbindelse med projektets realisering. Der er indgået en aftale med Rønne Tennis Klub, om afgivelse af én af deres seks tennisbaner til fordel for en udvidelse af DGI-Hallen med springfaciliteter.

DGI-Hallen S/I forventer følgende tidsplan for projektet:

Efterår 2016	<i>Finansieringen tilvejebringes</i>
Januar 2017 – juli 2017	<i>Projektering, udbud og byggesagsbehandling</i>
August 2017	<i>Byggeriet påbegyndes</i>
August 2018	<i>Byggeriet afsluttes og indvies</i>

Af ansøgningens bilag fremgår det, at DGI-hallen ikke har mulighed for at egenfinansiere projektet. DGI-hallens bestyrelse forventer at gennemføre projektet indenfor en økonomisk ramme på kr. 7 mio. kr. Heraf betaler DGI-hallen selv de 0,5 mio. kr., medens 2,5 mio. kr. finansieres af fondsmidler. De resterende 4 mio. skal finansieres ved lånoptagelse i en kreditforening. DGI-hallens kreditforening kræver en kommunegaranti mod at yde et lån på 4 mio. kr. til projektet.

DGI-hallens finansieringsplan ser dermed således ud:

Fondsmidler	2,5 mio. kr.
DGI-hallens eget bidrag	0,5 mio. kr.
Lån	4 mio. kr.
I alt	7 mio. kr.

Ifølge DGI-hallens årsrapport udgør årsresultatet 164.704 kr., hvilket af bestyrelsen anses for tilfredsstillende. Institutionens balance viser en samlet arkivmasse på 2,3 mio. kr. og en egenkapital på 1,6 mio. kr. DGI-hallens bestyrelse forventer, at institutionen vil få en positiv udvikling i regnskabsåret 2016, og at der indenfor rammerne af de tildelte tilskud er et tilstrækkeligt råderum til en forsvarlig drift af hallen.

Revisionen har ingen bemærkninger til årsrapporten.

DGI-hallen har fremsendt foreløbige beregninger fra kreditforeningen af ydelsen på et 20-årigt lån på 4 mio. kr. Ydelserne udgør ca. 260.000 kr. årligt. Dermed er der behov for en forbedret indtjening i hallen for at kunne svare ydelserne på et lån på 4 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Bornholms Regionskommune har ikke ledig låneramme.

Alternativt kan kommunen deponere et tilsvarende beløb, som efterfølgende frigives med 1/25-del om året, idet restsummen frigives når lånet er indfriet.

Supplerende sagsfremstilling til møde d. 7. december 2016

DGI-Hallen fremsendte d. 30. oktober 2016 et driftsbudget for den nye springhal sammenkørt med den eksisterende hal. Heraf fremgår det, at de forudsætter et yderligere driftstilskud på 342.000 kr. årligt. Der ansøges derfor – ud over en kommunegaranti – også om øget driftstilskud. Den forbedrede indtjening, der er nødvendig for at opretholde driften af den samlede DGI-hal, skal således ske gennem et øget kommunalt driftstilskud.

DGI-hallens springhal vil tilbyde springgymnasterne på Bornholm en pomes frites-grav, hvilket vil gøre det muligt for gymnasterne at øve vanskelige teknikker og spring uden risiko.

Ansøgning om øget driftstilskud

Et øget tilskud til DGI-hallen vil påvirke de andre idrætshaller i driftsmodellen negativt, idet den eksisterende ramme skal justeres for at tilpasse DGI-hallens øgede areal. Nedenfor ses, hvorledes det ændrede areal og øgede udgifter påvirker de andre idrætshaller i tilskudsmodellen. Det er kun de selvejende idrætshaller, der er medtaget i oversigten: Poulskerhallen påvirkes ikke af DGI-hallens ændrede areal grundet den nuværende særordning. Rønne og Gudhjem svømmehaller påvirkes ikke, da 1/3 af den samlede ramme er reserveret til svømmehallerne, som dermed udgør et isoleret system i denne sammenhæng.

Beregningerne er lavet på baggrund af modellen for 2016.

Den nuværende tilskudsfordeling mellem de selvejende idrætshaller (beløb i 2016-kr.)

Tilskud 2016	Nexø Hallen	Aakirkeby Hallerne	Nyvest Centret	Nordlands- hallen	DGI- Hallen	Østermarie Hallen
-----------------	----------------	-----------------------	-------------------	----------------------	----------------	----------------------

Fast tilskud	766.303	1.140.900	575.703	713.776	309.051	748.371
Timetilskud	761.704	1.151.359	378.387	627.672	359.081	660.535

Ordinært tilskud	1.528.007	2.292.259	954.091	1.341.449	668.132	1.408.906
-------------------------	------------------	------------------	----------------	------------------	----------------	------------------

Den ændrede tilskudsfordeling ved en ny springhal (beløb i 2016-kr.)

Tilskud 2016	Nexø Hallen	Aakirkeby Hallerne	Nyvest Centret	Nordlands-hallen	DGI-Hallen	Østermarie Hallen
Fast tilskud	766.303	1.140.900	575.703	713.776	551.405	748.371
Timetilskud	700.557	1.058.932	348.012	577.285	401.089	607.509

Ordinært tilskud	1.466.860	2.199.832	923.715	1.291.062	955.494	1.355.880
-------------------------	------------------	------------------	----------------	------------------	----------------	------------------

For DGI-hallen ændres såvel det faste tilskud som timetilskuddet. Dette skyldes de øgede faste udgifter i forbindelse med den nye facilitet, samt det forventede øgede antal aktivitetstimer i den nye springhal.

DGI-hallen forventer et tilskud på 342.000 til springhallens drift. Som det ses af nedenstående beregninger, opnår DGI-hallen et øget driftstilskud på 287.362 kr. jævnfør tilskudsmodellen. DGI-hallen vurderer dog, at driften er mulig med det mindre tilskud. De ekstra midler tilgår på baggrund af en omfordeling af de eksisterende tilskud således, at de andre idrætshallers tilskud mindskes. Herunder ses den økonomiske konsekvens for de andre haller, hvis DGI-hallens springhal realiseres og området ikke tilføres yderligere midler.

Tilskud 2016	Nexø Hallen	Aakirkeby Hallerne	Nyvest Centret	Nordlands-hallen	DGI-Hallen	Østermarie Hallen
Nuvær. tilskud	1.528.007	2.292.259	954.091	1.341.449	668.132	1.408.906
Ændret tilskud	1.466.860	2.199.832	923.715	1.291.062	955.494	1.355.880
Difference	-61.147	-92.427	-30.376	-50.387	287.362	-53.026

Behov

DGI-hallen har ud fra samtaler med Viking Gymnastisk og Trampolin vurderet, at der er behov for en ekstra springfacilitet på Bornholm. Viking Gymnastik har mellem 75 og 100 tilmeldte springgymnaster mellem 8 og 15 år. Derudover har de ca. 100 potentielle udøvere blandt yngre medlemmer. Viking Gymnastik oplever at de springgymnaster, der ønsker at videreudvikle deres idræt skifter til medlemskab af Nyvest IF, da de på denne måde får mulighed for at øve spring i springgraven.

Nyvest IF har ét decideret springhold med 16 deltagere, men der er i alt 600 tilmeldte i hele gymnastikafdelingen, som også benytter springgraven. Det er dog i højere grad manglen på instruktører end selve springgraven, der begrænser brugen af faciliteten. De 16-19-årige vælger i højere grad instruktørjobbet fra, hvilket lægger pres på de eksisterende trænere.

Selvom hallen er fuld, når der er næsten 100 gymnaster til stede, er der ingen pladsproblemer omkring springgraven, da træningen deles op i op til ti stationer, som alle skal igennem.

Nyvest understreger desuden, at de ikke ønsker at hindre andre klubber i at benytte springgraven, men gerne indgår i dialog om fordelingen af tider.

Økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Bornholms Regionskommune har ikke ledig låneramme.

Alternativt kan kommunen deponere et tilsvarende beløb, som efterfølgende frigives med 1/25-del om året, idet restsummen frigives når lånet er indfriet.

Den forbedrede indtjening fra et øget driftstilskud vil kunne svare ydelserne på et lån på 4 mio. kr.

Konklusion

DGI-hallen forudsætter et øget kommunalt driftstilskud for at kunne forestå driften af den ekstra hal. Det vil gå ud over tilskuddet til de øvrige haller, og derfor kan det – også med henvisning til udtalelsen fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd – ikke anbefales at give en kommunegaranti til DGI-hallen som ansøgt.

Hertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at et øget samarbejde hallerne imellem kan fokusere anvendelsen af springgraven i Nyvest til de gymnastiskhold, der primært kan profitere heraf, mens øvrige aktiviteter kan afvikles i andre haller.

Supplerende sagsfremstilling til møde d. 18. januar 2017

DGI-Hallen fremsendte d. 15. december 2016 et nyt driftsbudget, der ikke indebærer yderligere fast, kommunalt driftstilskud, men dog et øget aktivitetstimetilskud. DGI-Hallen har endvidere d. 9. januar 2017 fremsendt regnskab for 2016. Det fremsendte budget er i balance, og i god overensstemmelse med regnskab 2016, når der tages højde for regnskabsposter, der ikke videreføres i 2017.

Indtægter

Kommunalt driftstilskud	700.000 kr.
Campus Bornholm	218.000 kr.
Ikke-folkeoplysende foreninger	20.000 kr.
Rønne Tennis Klub	15.000 kr.
Øvrig udlejning/ indtjening	12.000 kr.
I alt indtægter	965.000 kr.

Udgifter

Rengøring/ tilsyn og aflukning	327.000 kr.
Forbrugsudgifter	98.000 kr.
Kontor og revision	40.000 kr.
Bygnings- og inventarudgifter	125.000 kr.
Afdrag på lån, årligt	115.000 kr.
Nyt lån, årlig ydelse	260.000 kr.
I alt udgifter	965.000 kr.

Det er vanskeligt at vurdere sammenhængen i budgettet ud over 2019, hvor aftalen med Campus udløber. Dette vil formentligt medføre en indtægtsnedgang. Dog bortfalder en årlig udgift på 85.000 kr. til afdrag på lån fra 2020 og yderligere 30.000 kr. fra 2022.

Der er budgetteret med lidt højere indtægter fra det kommunale driftstilskud, hvilket skyldes forventningen om øgede aktivitetstimer i springhallen. I det fremsendte driftsbudget forventer DGI-Hallen et driftstilskud fra Bornholms Regionskommune på 700.000 kr., hvilket svarer til et øget, årligt aktivitetstimal på ca. 160, svarende til ca. 7 timer ugentligt. Til sammenligning har Nyvest Centret årligt ca. 440 timer i springgraven, svarende til 20 timer ugentligt. Dette fordeles på 6 timer til DGI og 14 timer til Nyvests egen gymnastikafdeling.

DGI-Hallen har tidligere oplyst et forventet årligt aktivitetstimal i springhallen på 450, hvilket er baggrund for de tidligere beregninger. Et aktivitetstimal på 450 vil give et samlet tilskud til DGI-Hallen på 762.000 kr. årligt, og dermed medføre nedgang i tilskuddet til de andre haller:

Tilskud 2016	Nexø Hallen	Aakirkeby Hallerne	Nyvest Centret	Nordlands-hallen	DGI-Hallen	Østermarie Hallen
Fast tilskud	766.303	1.140.900	575.703	713.776	309.051	748.371
Timetilskud	741.800	1.121.272	368.500	611.270	452.623	643.274
Ordinært tilskud	1.508.103	2.262.172	944.203	1.325.047	761.674	1.391.645
Difference i forhold til nuværende tilskud	<u>-19.904</u>	<u>-30.087</u>	<u>-9.888</u>	<u>-16.402</u>	<u>93.542</u>	<u>-35.765</u>

DGI-Hallen har i regnskab 2016 en likvid beholdning på $\frac{3}{4}$ mio. kr., hvoraf de selv finansierer projektet med $\frac{1}{2}$ mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen ændringer i forhold til låneforholdene.

Hvis Kommunalbestyrelsen giver garanti for lånet vil DGI-Hallen have mulighed for at optage lånet i KommuneKredit, hvilket er billigere end et lån i en almindelig kreditforening. Et lån i KommuneKredit tilsvarende dét, som DGI-Hallen har beregnet på, koster 228.000 kr. i årlige ydelser. DGI-Hallen vil derfor kunne spare 32.000 kr. årligt ved optag af lån i KommuneKredit fremfor hallens egen kreditforening. DGI-Hallen er indstillet på at optage lån i KommuneKredit, hvis Kommunalbestyrelsen ønsker at stille kommunegaranti.

Långiver	Årlige ydelser
Kreditforening	260.000 kr.
KommuneKredit	228.000 kr.
Difference	32.000 kr.

Konklusion

Sammenfattende øges DGI-hallens indtægter med 62.000 kr. grundet det øgede aktivitetstimal, medens udgifterne til lån mindskes med 32.000 kr., i alt 94.000 kr. som årligt kan tilføres det fremsendte budget. DGI-Hallens budget af d. 15. december 2016 er således i balance med regnskabet fra 2016.

Det øgede aktivitetstimal vil gå ud over tilskuddet til de øvrige haller, da området ikke tilføres flere midler. Med to springfaciliteter på Bornholm vil der sammenlagt være ca. 890 springtimer til rådighed i løbet af en sæson på 23 uger. Dette svarer til 38,6 timer ugentligt til springrelaterede aktiviteter. Med hold på 60 deltagere, vil det betyde 2.316 springgymnaster

om ugen. Det kan desuden ikke udelukkes, at et øget samarbejde hallerne imellem kan fokusere anvendelsen af springgraven i Nyvest til de gymnastiskhold, der primært kan profitere heraf, mens øvrige aktiviteter kan afvikles i andre haller. Det kan derfor – også med henvisning til udtalelsen fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd – ikke anbefales at give en kommunegaranti til DGI-hallen som ansøgt.

Administrativ tilføjelse

Idrættens Videns- og Kompetenceråd behandlede på rådets møde d. 25. oktober 2016 et punkt om "Udvidelse af halkapacitet", der kan kædes sammen med DGIs ansøgning om kommunegaranti i forbindelse med etablering af en ny springfacilitet på Bornholm. Idrættens Videns- og Kompetenceråd *"støtter i princippet en udvidelse af halkapaciteten, såfremt det drejer sig om den ansøgte springfacilitet under forudsætning af at projektets levedygtighed er sandsynliggjort."*

Rådet anfører desuden følgende: *"I tråd med kriterierne for driftstilskud til selvejende faciliteter, som udvalget anbefaler under punkt 5 "Høring om kriterier for driftstilskud til selvejende faciliteter", må optag af et øget areal bero på en konkret ansøgning og politisk stillingtagen, uanset garantistillelse eller anden kommunal støtte. I fald faciliteternes areal udvides mener rådet, at området skal tilføres flere midler."*

Det er ligeledes vigtigt for Idrættens Videns- og Kompetenceråd, at den nye facilitet ikke vil få en negativ indvirkning på Nyvests springaktiviteter, men i stedet bidrager til en generel udvikling af springgymnastikken på Bornholm.

Administrativ tilføjelse til ØPU 18.1.2017

I forhold til FKUs beslutning på mødet den 7.12.2016 skal det præciseres, at FKUs anbefaling refererer til en imødekommelse af DGI-hallens ansøgning.

Supplerende sagsfremstilling til FKU d. 1. februar 2017

Efter Økonomi- og Planudvalgets ønske om belysning af de økonomiske konsekvenser af, at det kommunale driftstilskud ikke udvides i forbindelse med et øget antal aktivitetstimer, har DGI-Hallen d. 23. januar 2017 fremsendt et fire-årigt budget.

Indtægter	2017	2018	2019	2020
Kommunalt driftstilskud	684.000	684.000	684.000	642.000
Campus Bornholm	218.000	218.000	218.000	218.000
Ikke-folkeopl. foreninger	20.000	20.000	20.000	20.000
Rønne Tennis Klub	15.000	15.000	15.000	15.000
Øvrig udlejning/ indtjening	12.000	12.000	12.000	12.000
I alt indtægter	949.000	949.000	949.000	907.000
Udgifter	2017	2018	2019	2020
Rengøring, tilsyn, lukning	327.000	327.000	327.000	327.000
Forbrugsudgifter	98.000	98.000	98.000	98.000
Kontor og revision	40.000	40.000	40.000	40.000
Bygnings- og inventarudgifter	141.000	141.000	141.000	184.000
Afdrag på gl. rentefrit lån	115.000	115.000	115.000	30.000
Nyt lån	228.000	228.000	228.000	228.000
I alt udgifter	949.000	949.000	949.000	907.000

Idet et af DGI-Hallens eksisterende lån udløber i 2020 falder afdraget med 85.000 årligt. Det medfører en nedgang i det kommunale driftstilskud på ca. halvdelen af besparelsen. Tilsvarende får DGI-Hallen et større rådighedsbeløb, når udgifterne til afdrag på lån falder i 2020. I 2022 bortfalder et lån på yderligere 30.000 kr.

DGI-hallen forventer, at den nuværende lejeaftale med Campus Bornholm fortsætter efter 2019. Campus Bornholm har d. 24. januar tilkendegivet på mail, at lejeaftalen mellem Campus Bornholm og DGI-Hallen fortsætter på uændrede vilkår efter 2019. De tager dog forbehold for et eventuelt faldende elevtal, der kan ændre behovet på sigt.

I budgettet foreslår DGI-Hallen at fastfryse aktivitetstimetallet på gennemsnittet for de sidste 10 år: 1597, afrundet til 1600. DGI-Hallen forholder sig ikke til varigheden af denne fastfrysning. I 2015 var det årlige antal aktivitetstimer 1530 og i 2016 var det 1422. DGI-Hallen forudsætter dermed en mindre udvidelse af aktivitetstimetallet på 150-200 timer fremover. Dette vil have en lille indvirkning på de andre hallers tilskud.

En fastfrysning af timerne på 150-200 timer mere end de foregående år, vil gøre det vanskeligere at gennemskue det reelle aktivitetsniveau i hallen. Ud fra et ligebehandlingsprincip, anbefales det derfor, at DGI-Hallen holder to separate timeregnskaber. DGI-Hallen garanterer i en mail d. 25. januar for, at timerne fra springhallen holdes fuldstændigt adskilt fra timerne i den eksisterende DGI-Hal. Der vil således blive beregnet tilskud på baggrund af de timer, som er afholdt i den nuværende DGI-Hal.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen ændringer i forhold til låneforholdene.

Idet lejeaftalen med Campus Bornholm fortsætter ud over 2019, er der harmoni mellem DGI-Hallens budget af 22. januar 2017 og regnskabet for 2016.

Konklusion

Da driftstilskuddet ikke forventes at øges, er der ingen økonomiske konsekvenser for de øvrige haller. Der er desuden ingen bemærkninger i forhold til det seneste budget, som harmonerer med regnskabet for 2016.

Det kan dog fortsat ikke udelukkes, at et øget samarbejde hallerne imellem kan fokusere anvendelsen af springgraven i Nyvest til de gymnastiskhold, der primært kan profitere heraf, mens øvrige aktiviteter kan afvikles i andre haller.

Punkt 10: Ansøgning til projekt mountainbikespor

Bilag

MTB ansøgning til BRK

Bilag 2: kort over 3 zoner

Budget-setup MTB-projekt_NST 2017

Åbent punkt

10 Ansøgning til projekt mountainbikespor

04.01.00G01-0069

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	5	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	10	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Naturstyrelsen ansøger om et tilskud på 500.000 kr. til medfinansiering af "Projekt Mountainbikespor – styrkelse af outdoorturisme på Bornholm" i perioden januar 2017 - april 2018. Ansøgningen forelægges til politisk stillingstagen.

Indstilling og beslutning

Borgmesteren indstiller,

- at ansøgningen imødekommes,
- at de 500.000 kr. finansieres af de likvide midler.

Fritids- og Kulturudvalget den 1. februar 2017:

a) Anbefales.

Naturstyrelsen opfordres til, at overveje at supplere projektet med f.eks. løberuter.

Carl Ilsøe kan ikke medvirke.

b) Anbefales, Carl Ilsøe kan ikke medvirke

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 1. februar 2017:

a) ansøgningen anbefales godkendt, med bemærkning om at Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget henstiller at det afsøges om det er muligt at anlægge et parallelt cross-løbespor.

b) Anbefales godkendt.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Fritids- og Kulturudvalgets indstilling anbefales.

Carl Ilsøe kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Fritids- og Kulturudvalgets indstilling godkendes.

Sagsfremstilling

Naturstyrelsen ansøger om et tilskud på 500.000 kr. til medfinansiering af "Projekt Mountainbikespor – styrkelse af outdoorturisme på Bornholm" i perioden januar 2017 - april 2018. Ansøgningen forelægges til politisk stillingstagen.

Projektets formål og baggrund

Formålet med projektet er at etablere et Mountainbike (MTB) spornetværk i Almindingen i området sydøst for Rytterknægten. MTB spornetværket vil bestå af 3 zoner (se bilag).

Med det nye MTB spor er det ifølge ansøger hensigten at understøtte den nationale friluftspolitikks pejlemærker om, at friluftsliv er for alle, at friluftsliv giver sundhed og livskvalitet, og at friluftsliv skaber vækst og arbejdspladser.

Projektet skal implementeres i et samarbejde mellem Naturstyrelsen og foreningen Trailbuilders Bornholm, der består af en række ildsjæle med stort engagement i og erfaring med mountainbikesport og sporbyggeri. Foreningen har som ambition at bygge spor og faciliteter, der understøtter både nye og erfarne mountainbikere med udlejning og forplejning, så hele familien, uagtet niveauforskelle, kan få oplevelser, der svarer til deres niveau.

Baggrunden for projektet er, at Bornholm i stigende grad satser på outdoorturisme som erhvervspolitisk indsatsområde. I den forbindelse ønsker Naturstyrelsen – som statens arealforvalter – at skabe rammer for en bæredygtig udvikling af denne form for turisme, eksempelvis indenfor mountainbike, klippeklatring, havkajak m.m.

Bornholm er i kraft af sine oplagte styrkepositioner, unik natur, turisme og kvalitetsfødevarer, et stærkt brand. Bornholm besidder et meget unikt terræn, hvor det kuperede terræn og granitten i den bornholmske undergrund skaber helt specielle muligheder for at etablere unikke mountainbike spor, der ifølge ansøger ikke findes lig andre steder i landet. Med nye mountainbike spor og attraktive faciliteter, der formår at åbne landskabet, er der med mountainbike turismen potentiale for at tiltrække endnu flere turister med interesse i outdoor aktiviteter.

Det er ikke alene øens turister, der forventes at benytte de nye mountainbikespor. Også herboende bornholmere vil have glæde af det udvidede tilbud om fysisk friluftaktivitet i Almindingen. Ifølge ansøger er det netop ambitionen at etablere et tilbud, som alle kan bruge; Børn som voksne, lokale som turister, organiserede som uorganiserede. På denne vis vurderes projektet at kunne bidrage til at løfte den bornholmske folkesundhed.

Ansøger understreger, at etableringen af det nye MTB spornetværk vil ske med respekt for andre brugergrupper, bygge på hensyn og forståelse overfor andre brugere af skoven og tage hensyn til naturgrundlaget. Ifølge ansøger er det derfor påkrævet, at der findes egne zoner, hvor MTB sportsudøvere kan udfolde sig, således at konflikter med naturbeskyttelse, træproduktion og skovens øvrige brugere minimeres. Det er forventningen, at dette kan opnås gennem omtanke og dialog og med inspiration fra den sporlægning, som er gennemført i skovene omkring København og Silkeborg.

Forventede aktiviteter i projektet

I løbet af projektperioden vil projektets leverancer bestå af:

- Design af overordnet og gennemgående plan for sporbyggeri, herunder detailplanlægning af hvor mange km spor, der kan etableres indenfor budgettet.
- Gennemgang af eksisterende spor og trækonstruktioner i forskellig kvalitet, som allerede er etableret som frivillighedsprojekt af forskellige grupper, med det formål at koble eksisterende ruter sammen med de nye i en ensartet høj standard.
- Markering af spor i terræn og udvikling af information i form af foldere og skilte.
- Opdatering af kort og beskrivelser på Naturstyrelsens hjemmeside og kobling til markedsføring mv.

Tidsplan

Ifølge ansøger vil de tre zoner udvikles successivt, således at en zone færdiggøres, inden der fortsættes til den næste. Der foreligger en tentativ tidsplan:

Zone 1 med ca. 6 spor vil være færdig medio marts 2017

Zone 2 med ca. 4 spor vil være færdig ultimo oktober 2017

Zone 3 med ca. 4 spor vil være færdig januar 2018

Derudover vil der blive anlagt en teknikbane og en børnebane ved Rytterknægten (trailcenter), som forventes færdige primo marts 2018.

Budget og finansieringsplan

Til ansøgningen er vedlagt et foreløbigt budget og plan for finansiering:

Budget – BRK (500 t.kr.) + Naturstyrelsen (100 t.kr) + LAG (275 t.kr.)

Aktivitet	Løn	Materialer	Udstyr
X km spor	200.000	50.000	50.000
X km træningsbane	100.000	50.000	25.000
X km specialkonstruktion	50.000	25.000	
Information	25.000	25.000	
Markedsføring	15.000		
Events	10.000		
Logo og ikon			
Projektledelse og koordinering	250.000		
Uforudsete udgifter			
Total	650.000	150.000	75.000
Finansiering			
Donor	Løn	Materialer	Udstyr
Naturstyrelsen	0	25.000	75.000
BRK	375.000	125.000	0
LAG Bornholm	275.000	0	
Total	650.000	150.000	75.000

Økonomiske konsekvenser

Et tilskud på 500.000 kr. kan finansieres af de likvide midler.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

En udbygning af de eksisterende mountainbikespor i Almindingen vurderes at kunne understøtte turisterhvervet på Bornholm og øge beskæftigelsen og værditilvæksten i branchen. Initiativet vil samtidigt bidrage til en realisering af Bornholms Regionskommunes Vækst og udviklingsstrategi "Bright Green Island – Bornholms Udviklingsstrategi", herunder ikke mindst det erhvervspolitiske afsnit "Vilje til Vækst – 2015-2020", der netop har turismen som særligt prioriteret indsatsområde for vækst og udvikling på Bornholm.

Ved at investere i nye kvalitets mountainbikespor som supplement til de allerede etablerede spor på øen kan mountainbiking blive en markant grundpille i den bornholmske outdoor turisme satsning. Grebet rigtigt an vil det være muligt at udvide sæsonen med 3-4 måneder, da outdoor sæsonen løber fra marts til november. Med flere turister udenfor højsæsonen er der basis for flere jobs og værditilvækst i turisterhvervet.

Idrættens Videns- og Kompetenceråd har på deres møde d. 17. januar 2017 taget orienteringen om projektet til efterretning. Rådet glæder sig over ildsjælenes initiativ, der forhåbentlig vil medføre yderligere udvikling på Bornholm. Rådet opfordrer til, at man fortsat interesserer sig for udvikling af området.

D. 24. januar afholdt LAG Bornholm bestyrelsesmøde, hvor man besluttede at bevilge 150.000 kr. til projektet, 125.000 kr. under det ansøgte beløb. Naturstyrelsen arbejder på et revideret budget, der dog ikke afgørende forventes at få betydning for projektet og heller ikke for det hos kommunen ansøgte beløb på 500.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling til ØPU den 8. februar 2017

Ansøgers vurdering af konsekvensen af den reducerede bevilling fra LAG Bornholm:

"MTB-projektets leverancer må naturligvis i et vist omfang forventes at blive påvirket af den mindre finansiering fra LAG Bornholm på i alt 125.000 kr. Som det fremgår af vedhæftede tilrettede projektbudget, så vil både sporbyggerarbejdet og markedsføringen af de nye spor/området umiddelbart blive påvirket, enten ved lidt færre antal km. spor og/eller et mindre omfang af markedsføring af de nye spor. Pt. er projektgruppen, incl. sporbyggerne, derfor i gang med detailplanlægning af, hvor mange km. spor, som der kan etableres inden for projektbudgettet. Endvidere er vi i gang med en gennemgang af eksisterende spor og trækonstruktioner, som allerede er etableret af frivillige i forskellig kvalitet. Herefter vil en mere konkret udmøntning af det justerede projektbudget kunne finde sted."

Se i øvrigt nyt projektbudget (nyt bilag).

I tillæg kan det oplyses, at der aktuelt er dialog mellem Bornholms Regionskommune, Dansk Kyst- og Naturturisme, Naturstyrelsen Bornholm og Destination Bornholm om at inkludere nærværende projekt i den nationale satsning omkring udvikling af stærke destinationer, hvor Dansk Kyst- og Naturturisme i slutningen af 2016 tilbød Bornholms Regionskommune op til 500 t.kr. Dansk Kyst- og Naturturisme er finansieret af staten og de fem regioner.

Betingelsen for udbetalingen af midlerne er, at de suppleres med egne kontante midler i forholdet 1:4. Dvs. at det samlede projektbudget vil udgøre 2 mio. kr.

Der arbejdes således på at inkludere MBT-projektet vedrørende anlæggelse af nye mountainbikespor i Almindingen i et større udviklingsprojekt med det formål at skabe kommercielle infrastrukturer som led i udviklingen af Bornholm som outdoor-destination.

Det fælles mål er at gøre brugeroplevelsen endnu bedre, samt at høste en samfundsøkonomisk effekt af turisternes anvendelse af mountainbikespor m.m. Såfremt det lykkes at realisere et samlet destinationsprojekt, der skal medvirke til at positionere Bornholm som outdoordestination, vil følgende elementer blive forsøgt realiseret:

1. Projektering af en mulig opbygning af kommerciel infrastruktur i to geografiske områder, hhv. Almindingen og Hammeren. Indsatsen vil omfatte:
  - a. Anlæggelse af yderligere infrastruktur i form af eventuelle nye mountainbikespor i begge områder samt opbygning af relevante infrastrukturer (stier/skiltning m.m.), der gør områderne tilgængelige for andre aktivitetsformer.
  - b. Tilførsel af kommercielle initiativer, fx teknik/øvebane m.m. samt nye faciliteter, der udbyder eller guider brugerne til kommercielle produkter og services (fx kiosker, caféer, restauranter, udstyrs-forretninger m.m.)
2. Projektering af outdoorcenter, inkl. feasibility / forretningsmodel, som oplæg til næste udviklingsfase og med mulighed for eventuel opstart af realiseringen inden for projektperioden.

Det samlede udviklingsprojekt og de enkelte elementer vil spille rigtig fint sammen med det igangværende Outdoor-klyngeprojekt, som er finansieret af Bornholms Vækstforum samt Dansk Kyst- og Naturturisme, og som drives af Destination Bornholm.

Udover midlerne fra Dansk Kyst- og Naturturisme, BRK, LAG Bornholm og Naturstyrelsen Bornholm, vil aktørerne ansøge lokale fonde, således at det samlede projektbudget indfrier kravet om kontant gearing i forholdet 1:4 og dermed udgøre en total på 2 mio. kr.

Det skal understreges, at projektet om anlæggelse af MTB-spor i Almindingen ikke forsinkes af aftalen om et samlet destinationsprojekt.

Såfremt kommunalbestyrelsen godkender indstillingen om udbetaling af et tilskud på 500.000 kr., vil der skulle gives en anlægsbevilling til Center for Skole, Kultur og Fritid. Da kommunen i dette tilfælde kan opnå delvis momsrefusion ved udbetaling af anlægstilskud, idet tilskuddet gives under "Andre fritidsfaciliteter", vil anlægsbevillingen skulle være på 415.000 kr.

Punkt 11: Kørselsgodtgørelse til medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd

Åbent punkt

11 Kørselsgodtgørelse til medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd

00.15.00G01-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	10	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	11	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at få udbetalt befordringsgodtgørelse i forbindelse med møder, temadage og lignende.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd fra 2017 kan få udbetalt befordringsgodtgørelse i forbindelse med rådsarbejde

Fritids- og Kulturudvalget d. 1. februar:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

I modsætning til medlemmer af andre råd under Kultur og Fritid, har medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd ikke på nuværende tidspunkt mulighed for at få udbetalt befordringsgodtgørelse i forbindelse med møder, temadage og lignende.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, om øvrige udvalgsmedlemmer, som ikke er kommunalbestyrelsesmedlemmer, skal have godtgjort deres udgifter til befordring, jf. kommune-styrelsesloven § 16a, stk. 7, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen kan således, i mangel på

tidligere beslutning herom, træffe beslutning om, at medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd, skal ydes godtgørelse af udgifter til befordring.

Økonomiske konsekvenser

Fritid og Kultur har en budgetramme til befordringsgodtgørelse og diæter for området's udvalg og råd på 27.912 kr. i 2017. I 2015 var den endelige forbrugsprocent på 27,58. Den foreløbige forbrugsprocent for 2016 er på 19,34. Det vurderes derfor, at udgifter til befordringsgodtgørelse til medlemmer af Idrættens Videns- og Kompetenceråd kan holdes indenfor den eksisterende ramme.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 12: Budgetvejledning 2018

Bilag

Budget 2018, Det politiske arbejde i budgetlægningen

Åbent punkt

12 Budgetvejledning 2018

00.30.02S00-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	3	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	12	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Økonomi- og Planudvalget har ansvaret for at tilrettelægge budgetprocessen, herunder godkende aktiviteter og forudsætninger frem til budgetvedtagelsen. Ifølge styrelseslovens § 38 skal Økonomi- og Planudvalgets forslag til budget, inkl. overslagsår behandles to gange i kommunalbestyrelsen med mindst 3 ugers mellemrum. Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet skal ske senest den 15. oktober.

Gruppeformændene har på et møde den 21. november 2016 evalueret budgetprocessen for 2017 og drøftet forslag til ændringer af processen for budget 2018.

Der var enighed i gruppeformandskredsen om at fastholde de overordnede linjer i processen, fx at der udarbejdes et sparekatalog, som sendes i høring i august. Der var også enighed om at indlægge et ekstra budgetmøde for kommunalbestyrelsen lige før sommerferien, hvor kommunalbestyrelsen præsenteres for sparekataloget.

Det er på baggrund af tilbagemeldingerne fra gruppeformændene, at processen for budget 2018 er tilrettelagt, og den politiske del er nærmere beskrevet i vedlagte bilag, "Budget 2018, Det politiske arbejde i budgetlægningen".

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at budgetprocessen for 2018, som beskrevet i "Budget 2018, Det politiske arbejde i budgetlægningen", godkendes af Økonomi- og Planudvalget og sendes til orientering i kommunalbestyrelsen.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Godkendes og sendes til orientering i Kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Kommunalbestyrelsen tager budgetvejledningen til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet et forslag til en procesplan for budgetlægningen til 2018 som fremgår af bilag til sagen.

Gruppeformændene har på et møde den 21. november 2016 evalueret budgetprocessen for 2017 og drøftet forslag til ændringer af processen for budget 2018.

Der var enighed i gruppeformandskredsen om at fastholde de overordnede linjer i processen, fx at der udarbejdes et sparekatalog, som sendes i høring i august. Der var også enighed om at indlægge et ekstra budgetmøde for kommunalbestyrelsen lige før sommerferien, hvor kommunalbestyrelsen præsenteres for sparekataloget.

Kort om budgetprocessen

Økonomi- og Planudvalget skal i marts tage stilling til størrelsen af sparekataloget, og hvordan spareforslagene fordeles på udvalg og bevillinger. Administrationen vil herefter komme med forslag til effektiviseringer, servicetilpasninger og andre besparelser på alle områder til sparekataloget. Formålet er at give kommunalbestyrelsen en række forslag til mulige besparelser i budget 2018, der kan imødegå de økonomiske udfordringer, samt være med til at skabe rum til andre prioriteringer.

Den 27. juni 2017 holdes budgetmøde 1 i kommunalbestyrelsen, hvor sparekataloget præsenteres og drøftes. Her får kommunalbestyrelsen mulighed for at gennemgå de enkelte forslag i sammenhæng og på baggrund af økonomiaftalen mellem regeringen og KL, som er indgået på dette tidspunkt.

Sparekataloget sendes i høring hos de høringsberettigede parter i perioden 1.-17. august 2017.

Kommunalbestyrelsens drøftelser fortsætter i august, hvor finansieringssiden er kendt. Den 14. august 2017 holdes budgetmøde 2 i kommunalbestyrelsen, hvor det politiske arbejde med budgetforslaget til 2018 igangsættes. På mødet præsenteres det tekniske basisbudget, sparekataloget og budgetforudsætningerne på både udgifts- og indtægtssiden.

Efter budgetmøde 2 arbejder de politiske partier videre med budgettet for 2018. De høringssvar som kommer til sparekataloget sendes til kommunalbestyrelsen, så partierne har mulighed for at inddrage høringssvarene i arbejdet med deres budgetforslag.

Der vil være mulighed for at komme med egne forslag og få administrationens hjælp til beregninger af alternative forslag.

Kommunalbestyrelsen mødes igen til budgetforhandlinger den 31. august-1. september med henblik på at få et forlig om budget 2018. Efter budgetforhandlingerne holdes et gruppeformandsmøde med forligspartierne med henblik på at gennemgå emnerne i budgetforliget.

Tidsplan for budgetarbejdet

Dato/ periode	Beskrivelse af aktivitet	Aktør
---------------	--------------------------	-------

Dato/ periode	Beskrivelse af aktivitet	Aktør
8. februar	Budgetvejledning for 2018 vedtages	ØPU
23. februar	Budgetvejledningen forelægges kommunalbestyrelsen til orientering	KB
21. marts	Størrelsen af sparekataloget vedtages	ØPU
Februar – juni	Udarbejdelse af teknisk basisbudget og sparekatalog	
Maj	Dialogmøder mellem udvalg og centre	Alle udvalg
16. maj	Behandling af befolkningsprognose og demografikorrektioner	ØPU
Møder i juni	Måloplæg og øvrigt budgetmateriale der eventuelt skal politisk godkendes	Alle udvalg
Medio juni	Aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2018	
21. juni	Materiale til budgetmøde 1 fremsendes	Økonomi og Personale
27. juni	Budgetmøde 1: præsentation af sparekataloget	KB
1. august	Sparekataloget sendes i høring hos de høringsberettigede parter med frist den 17. august. Sparekataloget sendes også til kommunalbestyrelsen.	Økonomi og Personale
4. og 7. august	Budgetmaterialet til budgetmøde 2 sendes til kommunalbestyrelsen den 4. august og offentliggøres / sendes til pressen den 7. august	Økonomi og Personale
14. august	Budgetmøde 2: gennemgang af det tekniske basisbudget, sparekatalog og budgetforudsætninger	KB
16. august	Frist for indsendelse af alternative forslag, der skal beregnes af administrationen. Beskrivelse af forslag sendes til direktionen på mail senest den 16. august.	KB/partierne
17. aug. kl. 12.00	Høringsfrist for sparekataloget til budget 2018	MHU m.fl.
18. august	Høringssvar udsendes til kommunalbestyrelsen, så partierne kan inddrage høringssvarene i egne budgetforslag	Økonomi og Personale
23. august	Tilbage melding på alternative beregninger til partierne	Centrene
25. august	Partierne fremsender ændringsforslag eller budgetforslag til Økonomi og Personale samt kommunalbestyrelsen	Partierne
31. august - 1. september	Budgetforhandlinger	KB/partierne
6. og 7. september	Materiale til gruppeformandsmøde (forligskredsen) fremsendes den 6. september og gruppeformandsmøde (forligskredsen) holdes den 7. september, hvor der skal ske en præcisering af emnerne i budgetforliget	Økonomi og Personale Borgm. og gruppeformænd
11. september	Nye og ændrede forslag fra budgetforhandlinger sendes i høring hos de høringsberettigede parter med frist den 22. september kl. 12.00	Økonomi og Personale
12. september	Behandling af budgetbalancen, herunder konsekvenserne af regeringsaftalen, generelle tilskud og udligning, budgetkorrektioner som følge af lov- og cirkulærepragrammet mv. 1. behandling af budgetforslaget	ØPU
21. september	1. behandling af budgetforslaget	KB
22. september kl. 12.00	Høringsfrist for nye og ændrede forslag fra budgetseminaret	MHU m.fl.

Dato/ periode	Beskrivelse af aktivitet	Aktør
September	Borgmestermøde i KL-regi	Borgm.
25. sept. kl. 8.00	Frist for fremsættelse af ændringsforslag. Denne frist gælder ikke for ØPU	KB
4. og 12. oktober	2. behandling af budgettet	ØPU, KB
Okt. – dec.	Dialogmøder mellem udvalg og centre	Alle udvalg

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 13: Endelig vedtagelse af lokalplan 090 for et sommerhusområde ved Snogebæk

Bilag

Kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplan nr. 090

Erhvervsstyrelsen

louise og Peter Nielsen

Grundejerforeningen Balka Strand

Anne Mette Skovgaard og Peter Jacobsen

Peter Skovgaard-Sørensen

Åbent punkt

13 Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplan 090 for et sommerhusområde ved Snogebæk

01.02.05P16-0167

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	13	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	13	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede 22. september 2016 at sende forslag til kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplanforslag nr. 090 for et sommerhusområde ved Snogebæk i offentlig høring. Forslagene har nu været i offentlig høring i otte uger fra 10. september til 5. december 2016. I høringsperioden er der indkommet fem bemærkninger og indsigelser til forslaget

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- At kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplanforslag nr. 090 for et sommerhusområde ved Snogebæk vedtages endeligt.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplan nr. 090 skal muliggøre, at et område, som er udlagt til campingplads i et sommerhusområde, fremover kan blive bebygget med en samlet feriehusbebyggelse. Baggrunden er, at den gældende lokalplan ikke tillader en samlet feriehusbebyggelse på en fælles grund, men kun udstykninger af grunde med én bolig pr. grund. Kommuneplantillægget skal sikre, at den ny lokalplan ikke strider mod kommuneplanen.

Grundejerforeningen mener, at der bør etableres hastighedsdæmpende foranstaltning på Frederiksvej.

Teknik og Miljøs kommentar: hastighedsdæmpende foranstaltninger optages ikke i en lokalplan men kan afklares med kommunens vejafdeling.

Anne Mette Skovgaard, Peter Jacobsen Sandvejen 2, 3730 Nexø.

Lars Skovgaard-Sørensen Skandrupeallé, 51, 3500 Værløse.

Har fremsendt to principielt enslydende indsigelser til lokalplanforslaget.

Begge gør opmærksom på, at bebyggelsesprocenten i lokalplan nr. 90 er 15 mens den i den hidtil gældende er lokalplan nr. 37 er 10.

Teknik og Miljøs kommentar: baggrunden for i lokalplanen at øge bebyggelsesprocenten er den, at byggelovens bestemmelse om en største bebyggelsesprocent i tiden mellem de to lokalplaner er hævet fra 10 til 15. Det indstilles derfor, at en bebyggelsesprocent på 15 fastholdes.

Det påpeges, at lokalplan nr. 37 kun tillader et udhus på den enkelte grund, mens den afløsende lokalplan nr. 090 ikke har bestemmelser vedrørende udhuse.

Teknik og Miljøs kommentar: det indstilles at lokalplan nr. 090 i bestemmelsen pkt. 4 Bebyggelsens omfang og placering tilføjes nyt punkt " På den enkelte grund må der kun opføres et udhus på maksimalt 35 m²". Med denne tilføjelse i bestemmelsen, harmoniseres den afløsende lokalplan nr. 090 med den gældende lokalplan nr. 37.

Teknik og Miljø note: i § 3.4 området anvendelse, udgår ordet restaurant, da planloven ikke tillader etablering af nye restauranter i sommerhusområder. Den eksisterende restaurant kan fortsætte sin hidtil lovlige anvendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 14: Tilskudsordninger til byfornyelse 2017

Åbent punkt

14 Tilskudsordninger til byfornyelse 2017

01.11.00Ø39-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	14	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	14	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Fritids- og Kulturudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Der er i kommunens budget afsat midler til nedrivning og vedligehold af bygninger som medfinansiering af statens puljer til landsbyfornyelse. Disse midler/puljer er indtil videre hovedsagligt anvendt som tilskud til nedrivning af ejendomme. Der er i byfornylesloven mulighed for også at yde tilskud til visse arbejder vedrørende istandsættelse af forsamlingshuse og indretning af byrum efter en nedrivning.

Der fremsættes i denne sag forslag til tilskudsordninger til disse tiltag, idet der i særskilt sag ansøges om anlægsbevillinger til de beskrevne tilskudsordninger.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at der oprettes en samlet pulje til byfornylesformål 2017
- at tilskud til nedrivning 2017 videreføres med de kriterier, der har været gældende i 2016,
- at der oprettes en tilskudsordning med tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse som beskrevet i denne sag
- at der oprettes en tilskudsordning med tilskud til indretning af byrum efter nedrivning som beskrevet i denne sag

Fritids- og Kulturudvalget den 1. februar 2017:

Anbefales.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:
Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Regionskommunen har i en årrække haft en nedrivningspulje, hvorfra der ydes tilskud til nedrivning af forfaldne bygninger. Op imod 100 bygninger er over de seneste år blevet revet ned med tilskud fra nedrivningspuljen. Der er endnu uforbrugte midler på statens rammer samtidig med at der er tildelt nye rammer. Ydermere er der endnu midler fra de afsatte kommunale midler til medfinansiering af statens puljer, og der er i det kommunale budget afsat yderligere midler til medfinansiering i årene 2016 -2018. Alt i alt er der godt 10 mio. kr. i udisponerede midler, hvoraf kommunen selv finansierer de knap 3,3 mio. kr.

Reglerne om tilskud til nedrivning følger *Lov om byfornyelse og udvikling af byer*, der senest er revideret og offentliggjort med *LBK nr. 1228 af 3. oktober 2016*. Med seneste revision er refusionsraten for visse tiltag ændret til 70 pct. af tilskuddet.

Der er i loven yderligere muligheder for udmøntning af rammerne til gavn for udviklingen af byerne. Det gælder blandt andet tilskud til:

1. Istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse
2. Indretning af byrum

1. Tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lign. anvendelse

Muligheden for at yde tilskud til istandsættelse af nedslidte forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse skal understøtte forsamlingshusenes funktion i mindre byer og landdistrikter og derved understøtte bosætningen ved at bidrage til at gøre det attraktivt at bo i mindre byer og landdistrikter. Understøttelse af forsamlingshusenes funktion kan understøtte kommunalbestyrelsens vision om et godt og aktivt liv for alle. Forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse er de bygninger, der fungerer som fx kulturhus eller hjemsted for aktiviteter, der samler den lokale befolkning og er en vigtig del af nærmiljøet i de små samfund.

Der kan ydes tilskud til blandt andet forbedringer af klimaskærm, adgangsforhold og tiltag foreslået i en energimærkerapport. Tilskud til istandsættelse med hensyn til klimaskærm og energibesparende tiltag vil kunne gavne den øvrige drift af disse bygninger og vil være i tråd med Bright Green Island strategien ved at bidrage til at nedbringe energiforbruget.

Muligheden er begrænset til bygninger i det åbne land eller i byer med under 5000 indbyggere. Tilskud kan ydes til både privat-ejede og offentligt ejede bygninger, idet det er funktionen som forsamlingshus og ikke ejerskabet, der vægtes.

For forsamlingshuse og bygninger med lignende anvendelse foreslås det, at der oprettes en tilskudsordning med følgende tiltag og kriterier:

Der kan søges om tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse ud fra én eller flere af følgende punkter:

- Tilskud til istandsættelse af klimaskærm

- Tilskud til tiltag foreslået i en energimærkerapport
- Tilskud til etablering af tilgængelighedsforanstaltninger

Prioritering mellem ansøgninger

- Bygninger med høj anvendelsesgrad og/eller flere foreninger tilknyttet prioriteres over bygninger med lav anvendelsesgrad og med få foreninger tilknyttet.
- Der foretages en helhedsvurdering af tiltaget/tiltagene i forhold til; hele bygningens tilstand, herunder tiltagets rentabilitet, fremtidig anvendelse af bygningen, øvrige forsamlingshuse i nærområdet, således at det prioriteres, at der gives til flere lokalområder frem for flere bygninger i samme lokalområde.

Tilskuddets størrelse:

Tilskuddet udgør i udgangspunktet 50 pct. Ved fredede eller bevaringsværdige bygninger udgør tilskuddet i udgangspunkt 75 pct. I særlige tilfælde hvor det efter en konkret vurdering skønnes at istandsættelse ellers ikke kan gennemføres, kan tilskuddet udgøre 100 pct.

2. Tilskud til indretning af byrum

Muligheden for at yde tilskud til indretning af byrum (støtte til indretning og omdannelse af en tom grund) giver mulighed for at nyanvende de grunde, som ligger tomme efter en nedrivning af nedslidte, tiloversblevne og forfaldne bygninger. Det kan være til et kulturelt, rekreativt eller fællesskabende formål, dog skal det være et offentligt byrum. Muligheden er begrænset til byer med under 5000 indbyggere. Der skal forud for dette være foretaget en nedrivning efter byfornyelsesloven.

Der kan ydes tilskud til belægninger og anden indretning i beskeden omfang, der er nødvendigt for at stedet kan fungere som byrum. Dette vil kunne understøtte udviklingen og bidrage til mere attraktive bymidter og lign.

Det er tidligere besluttet (TMU d. 29-02-2016) at yde 100 % tilskud til nedrivning når foreninger ejer eller opkøber tomme ejendomme. Sammen med tilskud til indretning af et nyt byrum vil det give fx borgerforeninger og andre mulighed for at tage nye lokale initiativer til fornyelse i byerne.

Med henblik på indretning af byrum foreslås det, at der oprettes følgende tilskudsmodel:

Der kan søges om tilskud til:

- Indretning af byrum, hvor der forudgående er foretaget nedrivning

Prioritering mellem ansøgninger

- Ansøgningerne prioriteres ud fra en helhedsbetragtning af formål, anvendelse og vedligeholdelse, placering i forhold til bymidte, adgangsforhold og synlighed.

Tilskuddet størrelse

Tilskuddet kan udgøre op til 100 % af udgifterne. Det foreslås at der benyttes samme tilskudssats som ved nedrivning, således at foreninger og lign. kan opnå op til 100 % tilskud, mens private ejere kan opnå op til 50 % i tilskud.

Videre proces

Center for Teknik og Miljø står for at udarbejde vejledning og ansøgningskemaer samt for information om ordningerne. Information om mulighederne sker endvidere i samarbejde med Center for Skole, Kultur og Fritid.

Økonomiske konsekvenser

Nedenstående oversigt viser de afsatte rammer som fortsat er til disposition:

Ramme	Udløb stasramme	Tildelt statslig ramme kr.	Kommunal medfinansiering kr.	I alt kr.	Resterende midler i alt kr.
2015	Juni 2017	5.200.000	3.467.000	8.667.000	5.500.000*
2016	Oktober 2018	2.829.800* *	1.770.000	4.599.800	4.599.800
Til disposition i 2017					10.099.800

* Der er disponeret over udgifter for 3.167.000 kr.

**Udmeldt oktober 2016

Der disponeres således over midlerne:

Afsættes til fortsat tilskud til nedrivning, herunder opkøb mhb. på nedrivning 4.009.800 kr.

Afsættes som tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse 4.500.000 kr.

Afsættes som tilskud til indretning af byrum 1.590.000 kr.

I alt anvendes til tilskudsordninger med byfornyelsesformål 2017 10.099.800 kr.

Der fremlægges særskilt sag med henblik på meddelelse af anlægsbevillinger til udmøntning af de afsatte rammer til de i denne sag beskrevne formål.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Denne sag fremlægges tillige for Fritids- og Kulturudvalget med henblik på godkendelse af kriterier for udvælgelsen af bygninger, der kan komme i betragtning til tilskud under ordningen om tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse og bygninger med lign. anvendelse samt prioriteringen af disse.

Punkt 15: Anlægsbevillinger til byfornyelsesformål– nedrivning og renovering af ejendomme 2017: nedrivning, indretning af byrum samt istandsættelse af forsamlingshuse

Åbent punkt

15 Anlægsbevillinger til byfornyelsesformål- nedrivning og renovering af ejendomme 2017: nedrivning, indretning af byrum samt istandsættelse af forsamlingshuse

01.11.00Ø39-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	15	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	15	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Der søges i denne sag om anlægsbevillinger til gennemførelse af tilskudsordninger med byfornyelsesformål fra 2017. Staten har udmeldt en ramme til Pulje til Landsbyfornyelse for 2016, der er gældende fra oktober 2016 og frem til oktober 2018.

Der er i det kommunale budget i 2016 og 2017 afsat midler til medfinansiering til nedrivning og renovering. Dertil er der resterende midler fra tidligere ramme/projekt fra 2015.

Anlægsbevillingerne skal anvendes til tilskudsordninger, der skal bidrage til fornyelse i byer og på landet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- a) at der gives en anlægsbevilling på 10.099.800 kr. (udgift) til tilskud og tiltag efter rammerne i byfornyelsesloven benævnt "Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017",
- b) at der gives en anlægsbevilling på i alt -6.839.800 kr. (indtægt) til refusion af byfornyelsesudgifter vedrørende projektet,
- c) at nettobeløbet 3.260.000 kr. finansieres af forventede overførte rådighedsbeløb til nedrivning mv. fra 2016 på i alt netto 2.790.000 kr., samt rådighedsbeløb afsat i nedrivnings- og renoveringspuljen i budget 2017 på i alt netto 470.000 kr., som anført i økonomiafsnittet,
- d) at anlægsbevillingerne gives til Center for Teknik og Miljø under Teknik- og Miljøudvalget,
- e) at anlægsbevillingen til "Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse" (udgift) reduceres med 5.500.000 kr., således at den samlede anlægsbevilling til udgifter herefter udgør 3.167.000 kr., og

f) at anlægsbevillingen til "Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse" (indtægt) reduceres med 4.010.000 kr., således at den samlede anlægsbevilling til indtægter herefter udgør - 1.190.000 kr.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:
Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:
Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Staten udmelder årligt rammer til brug for byfornyelsesformål. Kommunalbestyrelsen har i de årlige budgetter afsat midler til den kommunale medfinansiering. Med de senest meddelte rammer fra staten samt det afsatte i det kommunale budget for 2017 er der samlet primo 2017 udisponerede midler i puljerne for i alt ca. 10 mio. kr.

Lov om byfornyelse og udvikling af byer sætter rammen for anvendelsen af den tildelte økonomiske ramme. Det er tidligere vedtaget at benytte midlerne til følgende tiltag:

- Nedrivning af nedslidte boliger.
- Istandsættelse af nedslidte boliger.
- Fjernelse af skrot og affald på boligejendomme
- Nedrivning af private erhvervsbygninger. Det er en betingelse, at erhvervet er nedlagt. Muligheden er begrænset til bygninger beliggende i byer med færre end 3.000 indbyggere. Erhvervsbygninger beliggende i det åbne land er således ikke omfattet.
- Kommunalt opkøb af nedslidte ejendomme med henblik på istandsættelse eller nedrivning.

Vedrørende istandsættelse blev dette fastsat til tilfælde, hvor en ejendom af bevaringshensyn eller lignende ikke kan eller bør rives ned, men hvor ejendommen har en tilstand der ellers kunne have begrundet en nedrivning.

Der er lovgivningsmæssigt yderligere en række muligheder for at yde tilskud, der kan være med til at forny og udvikle byerne. Følgende tilskudsmuligheder søges iværksat:

-
- Istandsættelse af forsamlingshuse
- Indretning af byrum

Der er tillige fremlagt en sag omkring den konkrete udmøntning af tilskudsordninger i 2017, med en fortsættelse af de hidtidige muligheder samt nye tilskudsmuligheder, herunder kriterier for tildeling af tilskud samt prioriteringskriterier til brug ved udvælgelsen af de konkrete ansøgninger, der modtager tilskud.

Der søges i denne sag om anlægsbevillinger til udmøntning af tilskudsordningerne.

Økonomiske konsekvenser

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har ved brev af 13. januar 2015 udmeldt en ramme for Puljen til Landsbyfornyelse for 2015. Bornholms Regionskommunes rammetildeling udgør 5.200.000 kr. og kan disponeres frem til juni 2017. Der blev i kommunens budget 2015 afsat netto 4.400.000 mio. kr. til medfinansiering af statens midler til nedrivning mv.

Erhvervs- og Vækstministeriet har ved brev af 25. oktober 2016 udmeldt en ramme for Puljen til Landsbyfornyelse for 2016. Bornholms Regionskommunes rammetildeling udgør 2.829.784 kr. og kan disponeres frem til oktober 2018.

Kommunens medfinansiering udgør 30 %. I nogle tilfælde udgør medfinansieringen 50 %.

Der er i budget 2016 afsat netto 1.300.000 kr. til medfinansiering af nedrivninger mv. og i budget 2017 er der afsat netto 470.000 kr.

Der søges om en anlægsbevilling på 10.099.800 kr. (udgift) til tilskud til nedrivning af ejendomme m.v., istandsættelse af forsamlingshuse og indretning af byrum, samt om en anlægsbevilling på -6.839.800 kr. (indtægt) til refusion af byfornylsesudgifter.

Kommunalbestyrelsen meddelte den 26. marts 2015 anlægsbevillinger til bygningsfornyelsesformål jf. Pulje til Landsbyfornyelse. I løbet af 2015-2016 har der været ansøgningsrunder, hvor en del af midlerne er blevet anvendt. Midlerne er dog ikke blevet disponeret 100 %, hvorfor anlægsbevillingerne og rådighedsbeløbene ønskes nedskrevet med 5.500.000 kr. i udgifter og 4.010.000 kr. i indtægter. Provenuet fra nedskrivningen på netto 1.490.000 kr. ønskes overført til "Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017".

Finansieringen af det nye projekt "Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017" sammensættes herefter således:

	Udgifter:	Indtægter:	Netto:
Oprindelig anlægsbevilling Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse	8.667.000	-5.200.000	3.467.000
Forbrugt/disponeret	3.167.000	1.190.000	-1.977.000
Resterende midler, Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse	5.500.000	-4.010.000	1.490.000

	Udgifter:	Indtægter:	Netto:
Resterende midler, Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse	5.500.000	-4.010.000	1.490.000
Pulje til Landsbyfornyelse 2016 (Afsat i kommunens budget 2016 og 2017)	4.599.800	-2.829.800	1.770.000
I alt Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017	10.099.800	-6.839.800	3.260.000

På kommunalbestyrelsens møde i april måned forventes bl.a. følgende rådighedsbeløb godkendt overført fra budget 2016 til budget 2017. Beløbene overføres og benyttes som medfinansiering til det nye "Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017":

Nedrivning 2015, Landsbyfornyelse, netto	1.490.000 kr.
Nedrivningspulje 2016, netto	1.300.000 kr.

Følgende rådighedsbeløb, der er afsat i budgetåret 2017, benyttes ligeledes som medfinansiering til det nye Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017:

Nedrivnings- og renoveringspulje 2017, netto	470.000 kr.
--	-------------

I alt, netto (kommunale udgifter)	3.260.000 kr.
-----------------------------------	---------------

Der er således mulighed for at yde tilskud samt iværksætte andre tiltag for et samlet beløb på ca. 10,1 mio. kr. Det forventes, at der heraf kan modtages refusion for godt 6,8 mio. kr., således at kommunes egenfinansiering samlet udgør 3,26 mio. kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 16: Anlægsbevilling til energirenoveringer i de kommunale ejendomme - ESCO fase 2

Bilag

Bilag 1

Åbent punkt

16 Anlægsbevilling til energirenoveringer i de kommunale ejendomme - ESCO fase 2

82.09.01P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	16	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	16	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I henhold til Bornholms Energistrategi 2025 samt Bornholms Regionskommunes vision "Grøn Bæredygtig Ø", besluttede kommunalbestyrelsen den 24. november 2011 at iværksætte "Intern ESCO Scenarie 4". Ejendomsservice har derfor siden 2012 arbejdet med at gennemføre energioptimeringer i kommunens ejendomme.

Det har undervejs i "ESCO Scenarie 4" vist sig, at kommunen har mulighed for at opnå yderligere besparelser, hvis der iværksættes ESCO – fase 2.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 blev det besluttet at afsætte midler til dette formål.

Center for Ejendomme og Drift søger hermed om en anlægsbevilling til projektet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

a) at der gives en anlægsbevilling på i alt 12.000.000 kr. til energirenoveringer i de kommunale ejendomme. Anlægsbevillingen svarer til de i budget 2017-2020 afsatte rådighedsbeløb.

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Ejendomsservice har siden 2012 arbejdet på at energioptimere kommunens ejendomme. Ejendomsservice har på nuværende tidspunkt bl.a. opsat 15 solcelleanlæg og opsat knap 6000 LED lysarmaturer. Disse tiltag har tilsammen med andre projekter givet en tilbagebetalingstid på ca. 10,6 år.

Det har undervejs i processen vist sig, at kommunen har mulighed for at spare yderligere på driftsbudgettet, hvis ESCO – fase 2 i værksættes.

Der mangler færdiggørelse af belysning på både skoler, administrationsbygninger og børnehaver, som med en ny bevilling vil få førsteprioritet.

En samtidig renovering af udvalgte varme- og ventilationsanlæg (som dog har en længere tilbagebetalingstid) kan med en investering på 12.000.000 kr. stadig holde en simpel tilbagebetalingstid på 12,5 år.

Af bilag 1 fremgår det, hvilke bygninger og projekter der er tale om.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 blev det besluttet at afsætte rådighedsbeløb til iværksættelse af ESCO – fase 2 for i alt 12.000.000 kr., idet der blev afsat 3.000.000 kr. i hvert af årene 2017–2020.

Der søges om en anlægsbevilling på i alt 12.000.000 kr. til iværksættelse af energirenoveringer i de kommunale ejendomme ESCO – fase 2, idet der som nævnt er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2017.

Anlægsudgiften lånefinansieres. Der er tilsvarende afsat rådighedsbeløb for i alt 12.000.000 kr. til låneoptagelse, 3.000.000 kr. i hvert af årene 2017-2020.

Lånene optages årligt i marts/april måned, hvor der optages lån på sidste års låneramme. Der vil blive ansøgt om anlægsbevilling til låneoptagelse i forbindelse hermed.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

**Punkt 17: Anlægsbevilling til påkrævet bygningsvedligehold på Natur
Bornholm, Aakirkeby**

Åbent punkt

17 Anlægsbevilling til påkrævet bygningsvedligehold på Natur Bornholm, Aakirkeby

19.01.00Ø40-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	17	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	17	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I forbindelse med budget 2017 blev det besluttet at afsætte i alt 400.000 kr. til påkrævet bygningsvedligehold på Natur Bornholm i Aakirkeby.

Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling til projektet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 400.000 kr. til påkrævet bygningsvedligehold på Natur Bornholm i Aakirkeby. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedbeløb.

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Den selvejende institution Natur Bornholm har ansøgt kommunen om en anlægsbevilling til en række større vedligeholdelsesopgaver, som efterhånden er påkrævet efter 17 års drift. Bygningerne er ejet af Bornholms Regionskommune.

Det drejer sig blandt andet om udskiftning af zinkinddækninger på taget mod øst, udskiftning og opgradering af styringsenhederne, opdatering af vinduesstyring/røglemme påtalt ved

brandinspektionen samt udskiftning af eksisterende IHC styring (styring af lyset i udstillingerne).

På baggrund af indhentede tilbud ser fordelingen således ud:

Udskiftning af zinkinddækning på taget	70.000 kr.
Ventilation og styring	188.000 kr.
Opdatering af vinduesstyring/røglemme	228.000 kr.
Udskiftning af forældede IHC styring	210.000 kr.

I alt 696.000 kr.

Ved budgetvedtagelsen for 2017 blev der kun afsat 400.000 kr. til projektet, hvilket medfører, at Natur Bornholm må finansiere den resterende udgift på 296.000 kr. af egen drift.

Ejendomsservice foreslår, at anlægsbevillingen omfatter følgende arbejder:

Ventilation og styring	188.000 kr.
Udskiftning af forældede IHC styring	210.000 kr.

I alt 398.000 kr.

Der er i samarbejde mellem Natur Bornholm og Ejendomsservice udarbejdet en 3-årig handleplan, så der samtidig sker en optimering af de øvrige tekniske anlæg.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 400.000 kr. til påkrævet bygningsvedligehold på Natur Bornholm i Aakirkeby, i det der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2017.

Bygningerne, som er beliggende Grønningen 30 i Aakirkeby, er som nævnt ejet af Bornholms Regionskommune. Der skal ikke gives anlægstilskud til Natur Bornholm, når det er kommunen der ejer bygningerne. Kommunen kan nemlig opnå fuld momsaflyftning ved at afholde udgifterne selv. Ved udbetaling af anlægstilskud opnås kun delvis momsaflyftning.

Center for Ejendomme og drift skal således betale udgifter for 400.000 kr. ekskl. moms direkte til leverandørerne, medens Natur Bornholm selv må afholde de resterende udgifter på knap 300.000 kr. af eget driftsbudget.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

**Punkt 18: Anlægsbevilling til flytning af Allinge Bibliotek til
Kongeskærskolen**

Åbent punkt

18 Anlægsbevilling til flytning af Allinge Bibliotek til Kongeskærskolens

82.20.00G01-0024

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	19	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	18	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I forbindelse med budget 2017 blev det besluttet at flytte Allinge Bibliotek, Sverigesvej 1 i Allinge til Kongeskærskolens. I forbindelse med flytningen er der behov for bygningsmæssige ændringer på Kongeskærskolens.

Center for Ejendomme og Drift søger hermed om en anlægsbevilling til projektet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 1.743.000 kr. til bygningsmæssige ændringer på Kongeskærskolens i forbindelse med flytning af Allinge Bibliotek fra Sverigesvej 1 i Allinge til Kongeskærskolens. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Carl Ilsøe kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Liste W kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Center for Skole, Kultur og Fritid har i forbindelse med budget 2017 foreslået en fysisk flytning af Allinge Bibliotek fra Sverigesvej 1 i Allinge til Kongeskærskolen ud fra "*Flere kultur- og fritidsinteresser på færre adresser*".

Forslaget relaterer sig endvidere til Ejendomsstrategiens mål: "- Kløge kvadratmeter", der har til formål at samle flere funktioner på færre adresser.

I forbindelse med flytningen er det nødvendigt at foretage nogle bygningsmæssige ændringer på Kongeskærskolen. Skolebiblioteket skal udvides med to lokaler, som i dag anvendes til lærerarbejdspladser. Dertil kommer et større depot på 16 m², så det samlede areal bliver på i alt 259 m². Der skal ligeledes etableres et handicaptoilet, flyttes lærerarbejdspladser, og der skal udvides med et vindfang.

Den samlede anlægsudgift anslås at udgøre 1.743.000 kr. og fremgår af bilag 1.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 1.743.000 kr. til bygningsmæssige ændringer på Kongeskærskolen i forbindelse med flytning af Allinge Bibliotek, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 19: Anlægsbevilling til etablering af to sygeplejeklinikker på henholdsvis Aabo og Værestedet i Allinge

Åbent punkt

19 Anlægsbevilling til etablering af to sygeplejeklinikker på henholdsvis Aabo og Værestedet i Allinge

82.20.00G01-0025

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	20	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	19	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I forbindelse med budget 2017 blev det besluttet at etablere to sygeplejeklinikker på henholdsvis Aabo og på Værestedet i Allinge.

Center for Ejendomme og Drift søger hermed om en anlægsbevilling til projektet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til etablering af to sygeplejeklinikker på henholdsvis Aabo og på Værestedet i Allinge. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Som en del af "Den Rehabiliterende Organisation" er det et mål, at 25 pct. af alle indsatser ydet af sygeplejesker skal leveres i sygeplejeklinikker, hvor borgerne møder frem i stedet for, at personalet kører ud i borgernes eget hjem.

For at kunne realisere målet vurderes det hensigtsmæssigt at etablere en sygeplejeklinik i henholdsvis i Aakirkeby og i Allinge.

Der etableres en sygeplejeklinik på Aabo i Aakirkeby og den nuværende klinik på Kirkepladsen 4 i Allinge, som ikke dækker behovet, flyttes til Værestedet i Allinge, som er beliggende på Vestergade 3.

På baggrund af erfaringspriser anslås det, at den samlede anlægsudgift vil udgøre 1.000.000 kr.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til etablering af to sygeplejeklinikker på Aabo og på Værestedet i Allinge, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

**Punkt 20: Anlægsbevilling til salg af beboelsesejendommen Stumpen 5,
Klemensker**

Åbent punkt

20 Anlægsbevilling til salg af beboelsesejendommen Stumpen 5, Klemensker

82.02.00G10-0251

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	21	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	20	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Beboelsesejendommen Stumpen 5 i Klemensker har været udbudt til salg siden marts 2016. Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på 240.000 kr. Ejendommen er solgt administrativt til overtagelse den 1. august 2017.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- a) at der gives en anlægsbevilling på netto -194.480 kr. til salg af Stumpen 5 i Klemensker,
- b) at der afsættes rådighedsbeløb på netto -194.480 kr. finansieret af Teknik- og Miljøudvalgets pulje til salg af jord og bygninger,
- c) at et beløb svarende til halvdelen af nettoprovenuet, 97.240 kr., afsættes som rådighedsbeløb til brug for vedligeholdelse og modernisering af den resterende boligmasse, og
- d) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Godkendt.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Det er politisk besluttet, at enfamilieshuse skal sættes til salg ved fraflytning.

Ejendommen Stumpen 5 i Klemensker har tidligere været anvendt som udlejningsejendom for Bornholms Regionskommune, og blev efter fraflytning sat til salg i marts 2016 ved mægler.

Ejendomsvurdering: 330.000 kr.
Heraf grundværdi: 134.600 kr.

Mæglerne vurderede ejendommen til en udbudspris mellem 265.000 – 325.000 kr.
Ejendommen blev sat til salg for 325.000 kr.

Der var det første halve år kun meget ringe interesse for ejendommen, og prisen blev derfor justeret i august 2016, så ejendommens nye udbudspris blev 265.000 kr.

Det gav lidt flere henvendelser, men ingen købsinteresserede, og dette er det første reelle købstilbud.

Ejendommen blev solgt administrativt til overtagelse den 1. august 2017.

Økonomiske konsekvenser

Stumpen 5, Klemensker:

Salgspris: -240.000 kr.
Salgsomkostninger: 45.520 kr.

Nettoprovenu -194.480 kr.

Nettoprovenuet på -194.480 kr. indgår i Teknik- og Miljøudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

I henhold til Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning af 9. januar 2007 afsættes halvdelen af provenuet til vedligeholdelse og modernisering af den resterende boligmasse fra budget 2008.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 21: Frigivelse af anlægsmidler til Helhedsplan for Folkemødet og Allinge

Bilag

Ansøgning af reservation af udgiftsramme til områdefornyelse 2017

Åbent punkt

21 Anlægsbevilling til Helhedsplanen for Folkemødet og Allinge

01.11.00P20-0033

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	22	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	21	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Der søges om en anlægsbevilling til projektering i forbindelse med områdefornyelsen i Allinge, idet der er behov for midler til udarbejdelse af byfornyelsesprogrammet, konsulenter mv., inden ministeriets endelige godkendelse af en udgiftsramme til områdefornyelsen.

Ansøgning om reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i Allinge blev fremsendt i begyndelsen af 2017. Der forventes svar fra ministeriet i marts 2017. For at igangsætte udarbejdelse af byfornyelsesprogrammet, og for at kvalificere og detaljere ansøgninger til fonde, ønskes en mindre del af anlægsbevillingen frigivet.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 400.000 kr. til programudarbejdelse og projektering i forbindelse med områdefornyelsen i Allinge, idet udgiften finansieres af det i budgettet til formålet afsatte rådighedsbeløb, og

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Teknik og Miljø under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Den 22. december besluttede Kommunalbestyrelsen at ansøge Udlændige-, Integrations og Boligministeriet om reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i Allinge. Ansøgningen

blev fremsendt inden ansøgningsfristen den 9. januar 2017. Der blev ansøgt om udgiftsramme på i alt 9,0 mio. kr., hvoraf statens andel udgør 3,0 mio. kr. og kommunens andel udgør 6,0 mio. kr. Heraf er 5,0 mio. kr. afsat som rådighedsbeløb i budget 2017. Herudover anvendes 500.000 kr. fra Havnens anlægsbudget over tre år og 500.000 kr. fra de Grønne områders driftsbudget over tre år som medfinansiering. Der søges yderligere tilskud fra private fonde og evt. EU-puljer, hvor dette er muligt.

Der forventes svar fra ministeriet i begyndelsen af marts 2017. Hvis der afsættes ramme til områdefornyelsen i Allinge, skal der udarbejdes et byfornyelsesprogram, som skal vedtages af kommunalbestyrelsen og fremsendes til ministeriet for godkendelse. Inden den endelige godkendelse kan der anvendes midler til konsulenter, borger- og interessantinddragelse samt til programudarbejdelse.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 400.000 kr. til programudarbejdelse og projektering i forbindelse med områdefornyelsen i Allinge. Udgiften kan finansieres af det i budgettet til formålet afsatte rådighedsbeløb.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. december 2016 at kommunen skulle ansøge ministeriet om en udgiftsramme på i alt 9,0 mio. kr. til områdefornyelsesprojektet i Allinge. Kommunen forventer at blive tildelt en udgiftsramme fra ministeriet primo marts måned 2017, hvorefter sagen vil blive fremlagt til politisk behandling igen, med henblik på forhøjelse af anlægsbevillingen samt meddelelse af anlægsbevilling til tilskud.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 22: Anlægsbevilling til nyt tag på Melstedgård - etape 2

Åbent punkt

22 Anlægsbevilling til nyt tag på Melstedgård - etape 2

82.07.00G01-0059

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	18	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	22	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I forbindelse med budget 2017 blev det besluttet at afsætte i alt 1.376.000 kr. til udskiftning af stråtagene på landbrugsmuseet Melstedgård i Gudhjem.

Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling til projektets etape 2.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 650.000 kr. til nyt stråtag på landbrugsmuseet Melstedgård, etape 2. Anlægsbevillingen svarer til det i budgetåret 2017 afsatte rådighedsbeløb.

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 2. februar 2017:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

Den selvejende institution Landbrugsmuseet Melstedgård er beliggende på Melstedvej 25 i Gudhjem. Bygningerne er ejet af Bornholms Regionskommune.

Der er opstået et væsentligt efterslæb med udskiftning af ståtagene på landbrugsmuseet Melstedgård. Resultatet er meget nedslidte tagflader med flere utætheder og lapninger.

Der er udarbejdet en rapport over tagenes tilstand, som er vedhæftet i bilag 1.

Af denne rapport fremgår det, hvilke dele af ståtagene som trænger mest, og rapporten indeholder også tilbud inkl. rådgiverhonorar på de enkelte delopgaver.

Der blev på kommunalbestyrelsesmødet den 30. juni 2016 givet en anlægsbevilling til akut vedligeholdelse af stråtagene over søndre længe og gårdlængen. Denne anlægsbevilling dækkede etape 1.

Etape 2, der udføres i 2017, omfatter stråtaget på vestre længe mod gården.

Økonomiske konsekvenser

I budget 2017 og 2018 er der afsat henholdsvis 650.000 kr. og 726.000 kr. til de efterfølgende etaper, så stråtagene kan blive udskiftet i etaper i henhold til rapporten, så råd og svamp i tagkonstruktionen kan undgås efterfølgende.

Der søges om en anlægsbevilling på 650.000 kr. til 2. etape af udskiftning af stråtaget på Melstedgård i Gudhjem, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i budgetåret 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 23: Likviditetsoversigter 31. januar 2017

Bilag

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Beholdninger pr. 31. januar 2017

Åbent punkt

23 Likviditetsoversigter 31. januar 2017

00.32.18G01-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	2	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	23	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget til efterretning

Kommunalbestyrelsen til efterretning

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 31. januar 2017.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:

Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi- og Planudvalget og Kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Den første oversigt viser den faktiske beholdning ultimo januar (277,5 mio.), den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage (307,2 mio.) og den beregnede kassebeholdning pr. 31. december 2017 (200,2 mio.).

Den anden oversigt viser grafisk udviklingen i den faktiske og den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort dagligt fra 1. januar 2016 til 31. januar 2017.

Bemærkninger til den faktiske kassebeholdning:

Den faktiske beholdning på 277,5 mio. kr. er steget med 85,0 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. december 2016. Denne udvikling er som forventet, idet 1. rate ejendomsskatter forfalder i januar måned og er den væsentligste årsag til stigningen. Stigningen er større end for samme periode sidste år, dette skyldes bl.a. at den sidste del af tilskuddet fra Natur- og erhvervsstyrelsen vedr. den grønne ring er indgået i januar 2017.

Bemærkninger til den gennemsnitlige kassebeholdning:

Den gennemsnitlige beholdning på 307,2 mio. kr. forventes fortsat at være stigende.

Beholdningerne er påvirket af udskudte anlægsarbejder og udskudt indfrielse af lån. I henhold til anlægsopfølgningen pr. 31. oktober 2016 overføres i alt 56 mio. kr. til 2017, idet større projekter omkring svømmehaller, ombygning af skoler i Rønne og etablering af køkkener i dagtilbud forventes igangsat og gennemført i 2017, disse projekter udgør i alt 34 mio. kr.

Indfrielse af restgælden på Slottet i Rønne vil først ske når aftalerne om brug af bygningerne som asylcenter udløber, og vil først få indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Bemærkninger til den beregnede kassebeholdning:

Den beregnede beholdning ultimo 2017 på 200,2 mio. kr. er beregnet på baggrund af den faktiske beholdning ultimo 2016, den budgetterede kasseforøgelse i 2017 og afgivne tillægsbevillinger med kassevirkning vedrørende 2017.

Beholdningerne er opgjort inkl. midlertidige deponeringer på 14,7 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 1,9 mio. kr. i 2017. På baggrund af udviklingen i kassebeholdningen i 2016 må det forventes, at renteindtægten alt andet lige bliver højere end budgetteret i 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 24: Valg til Bornholms Ældreråd for perioden 2018-2021

Åbent punkt

24 Valg til Bornholms Ældreråd for perioden 2018-2021

84.12.00A00-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	08-02-2017	23	
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	24	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år og i samarbejde med ældrerådet fastsætte regler for, hvordan valget skal afholdes. Ældrerådet indstiller bl.a., at valget afholdes som direkte valg efter stemmetal pr. brevafstemning dvs. på tilsvarende vis, som ved seneste valg i 2013.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- valget foregår ved direkte valg efter stemmetal pr. brevafstemning
- der vælges 11 medlemmer og 11 stedfortrædere
- optagelse på stemmesedlen sker efter følgende kriterier: alfabetisk, efternavn, fornavn og evt. mellemnavn, stedsnavn/by,
- det siddende Ældreråd udgør valgbestyrelsen
- valgdatoen fastsættes til tirsdag den 3. oktober 2017

Økonomi- og Planudvalget den 8. februar 2017:
Indstillingen anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:
Indstillingen godkendes.

Sagsfremstilling

I henhold til § 32, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år, og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

Det nuværende ældreråd blev valgt i oktober 2013 gældende for perioden 1. januar 2014 til 31. december 2017. Nyt ældreråd skal derfor vælges i 2017 for perioden 1. januar 2018 til 31.

december 2021.

Personer der har fast bopæl i kommunen og som er fyldt 60 år på valgdagen, har valgret og er valgbare til ældrerådet.

Ældrerådet har den 20. september 2016 drøftet det forestående valg og indstiller, at valg for perioden 2018-2021 foregår som følger:

Valget finder sted i uge 40 eller 41 i 2017, således inden der afholdes valg til kommunalbestyrelsen den 21. november 2017. Valget foregår ved direkte valg efter stemmetal pr. brevafstemning. Der vælges som hidtil 11 medlemmer samt 11 stedfortrædere. Regionskommunen orienterer i pressen om Ældrerådsvalet, og om dato for modtagelse af kandidater. Kandidater får mulighed for at aflevere billede efter nærmere retningslinjer til brug for evt. fællesannonce.

Optagelse på stemmesedlen ønskes efter følgende kriterier: alfabetisk, efternavn, fornavn og evt. mellemnavn, stednavn/by.

Det siddende Ældreråd udgør valgbestyrelsen, og Sekretariatet stiller sekretariatsbistand til rådighed for valgbestyrelsen.

Efter udsendelsen af stemmesedler afholder det siddende ældreråd et informationsmøde, hvor alle kandidater får mulighed for at deltage, ligesom regionskommunen indsætter en annonce i ugeavisen og på www.brk.dk, hvor kandidaterne præsenteres.

Ved seneste valg afgav 8.033 deres stemme svarede til en stemmeprocent på 58,3.

Økonomiske konsekvenser

Udgiften til Ældrerådsvalg afholdes over kontoen under budgetområde 64. Området omfatter bl.a. udgifter til afholdelse af valg og folkeafstemninger. Her er der i 2017 afsat 240.177 kroner til afholdelse af valg til ældreråd.

Ved valget i 2013 var de samlede omkostninger 231.581 kroner med 13.803 valgberettigede borgere i Bornholms Regionskommune. Der skal ved valget i 2017 regnes med godt 14.300 valgberettigede. Sammenholdt med blandt andet stigende priser på porto betyder dette, at udgifterne til afholdelse af valg ved brevafstemning forventes at beløbe sig til omkring 260.000 kroner.

Det eventuelle merforbrug forventes at kunne holdes indenfor det samlede budget til afholdelse af valg og folkeafstemninger.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 25: Opgørelse over kommunalbestyrelsens forbrug i 2016 til rejser, uddannelse, møder og repræsentation

Åbent punkt

25 Opgørelse over kommunalbestyrelsens forbrug i 2016 til rejser, uddannelse, møder og repræsentation

00.32.13Ø00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	25	

Hvem beslutter

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen orienteres om forbrug i 2016 af det samlede fireårige budget for 2014-2017 til rejser og uddannelse og møder og repræsentation.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Planudvalget godkendte den 11. marts 2014 fordelingen af budgettet til møder, repræsentation, rejser og uddannelse for de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen med en 4-årig ramme gældende for hele valgperioden.

Fordelingen af budgettet i en 4-årig ramme betyder, at udvalgenes beløb til rejser og uddannelse skal ses som et samlet beløb for hele valgperioden med mulighed for, at udvalgene i de enkelte år kan bruge mere eller mindre end det afsatte beløb, men uden overskridelse af den 4-årige ramme til udvalget.

Rejse og uddannelse:	Forbrug 2014-2016	Forbrug 2017 pr. 16. januar 2017	4 årlig ramme 2014-2017	Restbudget 2017
Fritids- og Kulturudvalget	35.289	0	203.337	168.048
Kommunalbestyrelsen	498.702	35.831	762.522	227.989
Økonomi- og Planudvalget	189.270	0	406.678	217.408
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	107.561	0	305.006	197.445
Børne- og Skoleudvalget	98.124	15.090	203.337	90.123
Social- og Sundhedsudvalget	170.843	0	203.337	32.494
Teknik- og Miljøudvalget	121.786	0	203.337	81.551
I alt	1.221.575	50.921	2.287.556	1.015.060

Note: Direktionens deltagelse betales af politikernes budget, mens resterende embedsmænds deltagelse betales af de enkelte centre.

I budgettet til møder og repræsentation er der over en 4-årig periode i alt afsat 1.020.144 kr. for kommunalbestyrelsen, økonomi- og planudvalget og de stående udvalg. Nedenstående oversigt viser forbruget til møder og repræsentation i 2016:

Møder og repræsentation	Forbrug 2016
Kommunalbestyrelsen	206.603
Økonomi- og Planudvalget	43.666
Teknik- og Miljøudvalget	7.934
Fritids- og Kulturudvalget	5.176
Børne- og Skoleudvalget	8.641
Social- og Sundhedsudvalget	9.584
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	12.106
I alt kr.	293.710

Begge opgørelser er udarbejdet på basis af udtræk den 16. januar 2017. Der vil kunne komme mindre justeringer når det endelige regnskab foreligger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 26: Orientering fra formanden

Åbent møde

26 Orientering fra formanden

00.01.00I00-0027

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Kommunalbestyrelsen	23-02-2017	26	

Kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017:

Kommunalbestyrelsen blev orienteret om hendes majestæt dronningens besøg samt processen vedrørende Bornholms Kunstmuseum.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket